

Školní vzdělávací program

PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ

Kód oboru: **78-62-C/01**

vytvořený podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání
Praktická škola jednoletá

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ ŠKOLA BŘEZEJC, SVINY 13
SVINY 13
594 01 VELKÉ MEZIŘÍČÍ**

Obsah:

1. Úvodní identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika ŠVP	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Zabezpečení vzdělávání žáků s kombinací postižení	9
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.4. Odborné kompetence	16
3.5. Začlenění průřezových témat	18
4. Učební plán	19
5. Učební osnovy	21
5.1. Český jazyk a literatura	21
5.2. Matematika	33
5.3. Práce s počítačem	44
5.4. Občanská výchova	50
5.5. Výtvarná výchova	64
5.6. Hudební výchova	70
5.7. Výchova ke zdraví	76
5.8. Tělesná výchova	84
5.9. Rodinná výchova	92
5.10. Práce v domácnosti	105
5.11. Ruční práce	116
5.12. Aranžování	127
5.13. Tkalcovské práce	138
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	145
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	145
6.2. Autoevaluace školy	150

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel:

Název školy: **Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13**
Adresa školy: **Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí**
Ředitelka školy: **PaedDr. Blanka Klapalová**

Kontakty: **telefon: 566 521 516**
fax: 566 521 072
e-mail: skola.brezejc@seznam.cz
stránky školy: www.skoly-brezejc.cz

IČ školy: **48897574**
Koordinátor ŠVP: **Mgr. Vladimíra Zapletalová**
Výchovný poradce: **Mgr. Markéta Štouračová**

Zařazení do sítě škol: **1. 1. 1996**

Zřizovatel:

Název a adresa: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Kontakty: **telefon: 257 193 111**
fax: 257 193 790
www.msmt.cz

Platnost dokumentu od: **1. 9. 2012** počínaje prvním ročníkem

Délka vzdělávání: **1 rok** s možností prodloužení délky středního vzdělávání pro jednotlivé žáky se zdravotním postižením ve výjimečných případech až o 2 roky;

Forma vzdělávání: **denní**

Dosažený stupeň vzdělání: **střední vzdělání**

Způsob ukončení: **závěrečné vysvědčení**

Č.j.: br79/2012

Schválen pedagogickou radou dne: 31.8.2012

Projednán Školskou radou dne: 20.6.2012

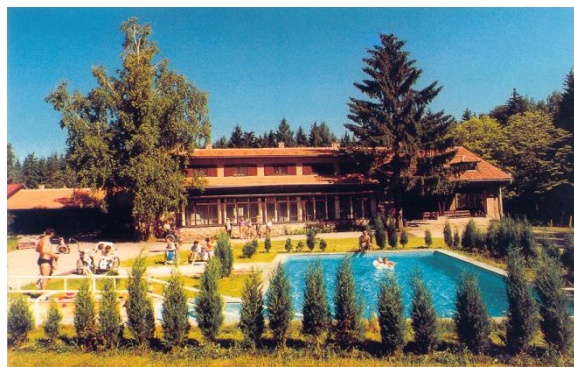
Zveřejněn na přístupném místě ve škole (v ředitelně školy): 3.9.2012

PaedDr. Blanka Klapalová, ředitelka školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Umístění školy

- klidné zdravé prostředí uprostřed lesů nedaleko obce Březejc asi 8 km od Velkého Meziříčí
- menší škola rodinného typu nacházející se celkem ve 4 pavilonech bezbariérové přízemní budovy Dětského střediska Březejc, které je odloučeným pracovištěm ÚSP Kociánka – Brno; škola je zde v nájmu

Úplnost, velikost

- v areálu Základní školy a Střední školy Březejc jsou vyučováni žáci v následujících typech škol:
 - **Základní škola praktická** (aktuálně daný program není realizován z důvodu absence žáků pro daný typ vzdělávání)
 - **Základní škola speciální** (stanovená kapacita žáků pro základní školu: 25 žáků)
 - **Praktická škola** (stanovená kapacita 25 žáků)
 - **jednoletá** (stanovená kapacita 10 žáků)
 - **dvouletá** (stanovená kapacita 15 žáků)
 - **Tkalcovské práce – učební obor** (stanovená kapacita 20 žáků)
- mimo areál školy pracuje **Speciálně pedagogické centrum** – (od 1. 9. 2007) na adrese U Tržiště 2191/3, Velké Meziříčí 594 01

Vybavení školy

a/ Prostorové

- celkem 4 třídy, umístěny ve čtyřech pavilonech, které jsou vzájemně propojeny (z toho 3 třídy mají venkovní terasu, kde mohou žáci za příznivého počasí trávit přestávky, jsou zde realizovány i Tv chvilky); všechny třídy jsou kmenové, z toho je jedna vybavena jako odborná pracovna pro odborný výcvik (učební obor Tkalcovské práce).
- psychorelaxační místnost s využitím metody snoezelen (místnost pro snoezelen je speciálně upravená, opticky a akusticky izolovaná. Jejím základem je vodní lůžko vyhřáté na teplotu asi 35 °C, které má vzbuzovat dojem plodové vody. Součástí pokoje jsou i speciální světla, zrcadla, využívá se hudba, působení barev, vůní, chutí a dalších pomůcek, které slouží k bazální stimulaci somatické, akustické, vizuální a vibrační.); zároveň místnost slouží i pro individuální výuku
- moderně vybavená počítačová učebna
- školní dílna a kuchyňka
- místnost pro cvičení

- jídelna a společenská místnost (využívány pro pořádání společných akcí celé školy, pro setkávání s rodiči, ...)
- menší školní pozemek
- venkovní bazén DS Březejc (využíván školou)
- bezbariérové venkovní prostory areálu – pro sportovní a pohybové aktivity žáků (např. stůl pro stolní tenis, dřevěné průlezky, ...)

b/ Materiální

- ve třídách jednomístné výškově nastavitelné žakovské lavice – jejich uspořádání lze měnit podle potřeby a charakteru výuky
- školní kuchyňka – pracovní prostor je plně uzpůsoben pro výuku žáků s tělesným postižením a adekvátně vybaven pro praktické činnosti předmětu „Výživa a příprava pokrmů“ (např. multifunkční a mikrovlnná trouba, další elektrospotřebiče vhodné pro přípravu pokrmů, vybavenost nádobím splňujícím požadavky na zdravou výživu, ...)
- v ZŠ–odpočinkový a hrací prostor (např. polohovací vaky, velké gymnastické míče..)
- v učebnách určených pro výuku odborného výcviku Tkalcovských prací jsou umístěny:
 - tkalcovské stavy a pomůcky potřebné při výuce tkaní – jedná se především o kolíkové stavy, tkací rámečky, dvoulisté a čtyřlisté stolní stavy, osnovní snovadlo
 - pro další zpracování utkaných textilií jsou využívány šicí stroje, žehličky a žehlicí prkna
 - ostatní drobné pomůcky a spotřební materiál jsou doplňovány a obnovovány dle aktuální situace a potřeby
- dobré vybavení učebnicemi, učebními pomůckami a speciálními učebními pomůckami, výukovým software (je průběžně doplňován)
- pro další studium a práci pedagogů k dispozici učitelská knihovna (průběžně doplňována)

c/ Technické

- využívání informačních a komunikačních technologií – počítač v každé třídě, v kmenové třídě Praktické školy dvouleté – interaktivní tabule, počítačová učebna vybavená dostatečným počtem počítačů, barevnou tiskárnou, skenerem a dataprojektorem (splňuje Standard ICT)
- počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet
- vlastní auto vybavené pro dopravu žáků s tělesným postižením včetně možnosti ukotvení vozíků

d/ Hygienické

- dodržování pitného režimu ve třídách
- využívání odpočinkového prostoru ve třídách, venkovních teras pro relaxaci žáků
- kvalitní sociální zázemí DS Březejc (využíváno i školou)

Charakteristika pedagogického sboru

- 6 učitelů, ředitelka školy, dle aktuální situace zde pracují asistenti pedagoga
- zařazení žáků s těžkým zdravotním postižením; všichni pedagogičtí pracovníci jsou plně kvalifikováni

- ve škole pracuje - výchovný poradce
 - metodik sociálně patologických jevů
 - metodik environmentální výchovy
 - správce ICT
- všichni pedagogové se účastní různých forem DVPP (další vzdělávání pedagog. pracovníků) – dle potřeb školy a svého zájmu

Charakteristika žáků

- ve škole se vzdělávají žáci se zdravotním postižením: mentálním
 - tělesným (převážně různé formy DMO)
 - smyslovými vadami
 - souběžně postižení více vadami
- většina žáků je z regionu Vysočina – forma pobytu týdenní (ubytování, rehabilitaci a celodenní péči zajišťuje DS Březejc), případně denní dojíždění do školy (tito žáci nejsou klienty DS Březejc)

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- **rodiče a veřejnost jsou informováni o činnosti školy prostřednictvím:**
 - www stránek školy
 - informačních letáků
 - rodičovských schůzek – 2x ročně
 - měsíčního hodnocení žáků včetně sebehodnocení (toto je prováděno individuálně dle schopností žáků), rodiče mají možnost připomínkovat
 - portfolio žáků
- **rodiče mohou činnost školy ovlivňovat prostřednictvím:**
 - školské rady (ustavena – březen 2006)
 - schránky důvěry pro rodiče
 - možnosti účasti a spoluúčasti na akcích pořádaných školou
 - možnosti účastnit se vyučování kdykoliv po předchozí domluvě s vyučujícími
- **ostatní spolupracující subjekty:**
 - ÚSP Brno – Kociánka (rehabilitace, hipoterapie, plavání)
 - okolní školy v regionu
 - MÚ ve Velkém Meziříčí
 - instituce a organizace ve Velkém Meziříčí – Jupiter Club, knihovna, hasiči, Svaz žen
 - Občanské sdružení při DS Březejc
 - Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR – a. s. Klub Velké Meziříčí

Projekty, mimoškolní činnost

- zapojení do sítě „Škol podporujících zdraví“ (od listopadu 2006)
- zapojení do sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou M.R.K.E.V.
- mezinárodní spolupráce – aktuálně nerealizována
- zájmové kroužky:
 - pěvecký
 - zdravé vaření

- výtvarně keramický
- relaxačně pohybový
- případně jiné dle zájmu žáků
- každoročně realizované akce:
 - výstava prací žáků
 - besídky (Mikulášská, Vánoční)
 - návštěvy divadelních a filmových představení, exkurze, výstavy
 - účast v různých soutěžích (především dovednostních – např. Abilympiáda – Praha, Pardubice, ...)
- projektové vyučování realizované prostřednictvím krátkodobých školních i třídních projektů

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola má vypracovány školní vzdělávací programy pro:

- ZŠ praktickou (aktuálně nerealizován z důvodu absence žáků pro daný typ vzdělávání)
- ZŠ speciální
- učební obor Tkalcovské práce
- Praktickou školu jednoletou
- Praktickou školu dvouletou

Společnou myšlenkou našich ŠVP je vést žáky k co největší samostatnosti a aplikaci naučeným poznatkům a dovednostem v praktickém životě tak, aby se v něm následně dokázali co nejlépe uplatnit.

Cílem vzdělávání na praktické škole jednoleté je umožnit žákům:

- doplnění a rozšíření všeobecného vzdělání dosaženého v průběhu plnění povinné školní docházky
- osvojení si vědomostí a dovedností potřebných k výkonu jednoduchých činností v každodenním životě – blíže specifikováno v učebním plánu
- vypěstování si kladného vztahu k práci
- dosažení maximální možné míry samostatnosti a posílení předpokladů sociální integrace žáků

Jsme „Školou podporující zdraví“, proto kromě tradičního obsahu vzdělávání se náš ŠVP zaměřuje na výchovu ke zdravému životnímu stylu a ochranu životního prostředí.

V celém výchovně – vzdělávacím procesu dbáme na:

- pohodu prostředí
- zdravé učení
- otevřené partnerství

Pohoda prostředí

- všechny prostory školy máme vybaveny tak, že jsou funkční, estetické, účelové
- z rozpočtu školy pravidelně vyčleňujeme finanční prostředky na nákup moderních učebních a rehabilitačních pomůcek
- ve škole panuje přátelská atmosféra, žáci i učitelé se navzájem respektují

- činnost ve škole je organizována s ohledem na rytmicitu biologických funkcí žáků i učitelů, zdravou výživu s pitným režimem a pohybovou aktivitu
- jsme školou uprostřed přírody – aktivně pracujeme v oblasti ekologické výchovy, jsme zapojeni v síti škol M.R.K.E.V.

Zdravé učení

- snažíme se o praktickou využitelnost toho, čemu se žáci učí – smysluplné učení
- zavádíme nové metody výuky – např. projektové vyučování – umožňuje dětem přímou zkušenost, rozvíjí komunikaci, spolupráci
- vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, výpočetní techniku využíváme ve všech předmětech
- preferujeme výuku pracovního vyučování jako prostředku pro rozvíjení manuální zručnosti a kreativity žáků. Cílem je co největší samostatnost v oblasti sebeobsluhy a aktivní zvládání situací běžného života
- žáky hodnotíme motivujícím způsobem:
 - uplatňujeme osobnostní přístup – ne srovnávání, hodnotíme především individuální pokrok žáka
 - pololetní slovní klasifikace je doplněna osobním dopisem žákovi
 - vedeme žáky k sebehodnocení – měsíční hodnocení, portfolio

Otevřené partnerství

- jsme školou otevřenou, přičemž otevřenost chápeme jako:
 - zpřístupnění informací o naší škole směrem ven (www. stránky, výstavy, dny otevřených dveří, účast našich žáků na různých výstavách, soutěžích, prezentace v tisku, ...)
 - otevření se informacím, novým trendům a spolupráci s veřejností, rodiči, organizacemi
 - všichni pedagogičtí pracovníci se nadále vzdělávají
 - rodiče – možnost spolupráce i účasti ve výuce
 - možnost vyjadřovat se k chodu školy – prostřednictvím Školské rady, schránky na dotazy pro rodiče, měsíčního hodnocení
 - pravidelné dotazníkové šetření (1x 3 roky)
 - organizace – spolupráce s již uvedenými v předchozí kapitole

Ochrana žáků před šikanováním a jinými společensky negativními jevy

- ochrana žáků proti šikanování a dalším nežádoucím jevům je součástí Minimálního preventivního programu (dále jen MPP), který vychází ze Školní preventivní strategie. Na jeho tvorbě se na naší škole podílí školní metodik prevence a výchovný poradce, jeho realizaci zajišťují všichni pedagogičtí pracovníci školy.
- ve školním řádu jsou jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení
- primární prevence rizikového chování probíhá v rámci mezipředmětových vztahů především v předmětech občanská výchova a výchova ke zdraví
- dalšími aktivitami uskutečňovanými v rámci prevence rizikového chování krátkodobé projekty, sportovní a jiné akce zaměřené na danou problematiku

3.2. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S KOMBINACÍ POSTIŽENÍ

ŠVP je zpracován pouze pro žáky se zdravotním postižením vyžadujícími speciální péči. Speciální potřeby těchto žáků jsou zohledněny a prolínají celým ŠVP.

Škola vytváří prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka. V naší škole se jedná o vzdělávání žáků s postižením:

- mentálním
- tělesným
- autismem
- kombinací postižení
- smyslovými vadami (v současné době nejsme připraveni vzdělávat žáky nevidomé, hluchoslepé)

Při vzdělávání těchto skupin žáků vytváříme a naplňujeme obecné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- volba podpůrných opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z doporučení SPC, případně PPP
- připravenost učitelů na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – všichni učitelé se průběžně vzdělávají v daných oblastech
- úzká spolupráce vyučujících se zákonnými zástupci žáků
- vypracovávání individuálních vzdělávacích plánů. Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) je vypracováván na základě žádosti zákonných zástupců žáka. Je sestavován ve spolupráci třídního učitele, zákonných zástupců (příp. zletilého žáka), SPC, výchovného poradce. Uvádíme v něm:
 - závěry a doporučení z vyšetření v SPC (PPP)
 - zásadní opatření týkající se vzdělávacího programu
 - hlavní cíle IVP
 - formy a metody výuky, pomůcky
 - formu hodnocení – žáci s IVP jsou v předmětech, pro něž byl IVP vytvořen, klasifikováni na vysvědčení známkou, která je doplněna širším slovním hodnocením. V hodinách okamžitá zpětná vazba. I žáky s IVP vedeme k sebehodnocení.
 - způsoby komunikace s rodiči – jakým způsobem, jak často
 - konkrétní výstupy žáka z daného předmětu (+ učivo vedoucí k těmto výstupům). Dvakrát ročně je vyučujícími hodnoceno (ve spolupráci s SPC) plnění očekávaných výstupů. IVP průběžně vyhodnocujeme a upravujeme.
- vhodná organizace výuky
- umožnit žákovi používat vhodné relaxační a kompenzační pomůcky
- uplatňovat alternativní formy komunikace
- respektovat zdravotní stav jedince
- při hodnocení zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění
- využívat reedukačních postupů podle druhu a stupně postižení
- přehledné a strukturované prostředí, pravidla pro relaxaci a režim dne
- jednotný přístup všech vyučujících
- speciální vzdělávací potřeby se zohledňují nejenom v průběhu vzdělávání, ale i při ukončování vzdělávání, tzn. při závěrečných zkouškách. Postupuje se v souladu s doporučením poradenského zařízení

Žákům, kteří se vzdělávají dle vytvořeného IVP, může být vzdělávání z tohoto důvodu prodlouženo o jeden až dva roky (podle zákona č. 561/2004 Sb., § 16 odst. 6).

3.3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvíjení a naplňování klíčových kompetencí jsou na naší škole uplatňovány všemi pedagogickými pracovníky, přičemž ti mají na zřeteli specifické postupy a metody práce s žáky s různým typem postižení a zohledňují i rozdílnou úroveň rozumových schopností jednotlivých žáků v rámci třídy.

Uvědomujeme si, že předpokládané úrovně rozvoje jednotlivých kompetencí na konci vzdělávání v Praktické škole jednoleté jsou ideální (žáci získávají dovednosti na různé úrovni a za různě dlouhou dobu).

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole jednoleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí k učení uplatňované na naší škole
Využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech	• systematickým používáním čtení, psaní, počítání (metodou adekvátní danému žákovi) upevňujeme u žáků základní dovednosti v používání trivie • diagnostikujeme styl učení žáka a při učení z něho vycházíme • pro některé žáky připravujeme individuální vzdělávací plán, který průběžně upravujeme a doplňujeme; při jeho plnění se opíráme o adekvátní kompenzační pomůcky, materiály, učebnice, ...
Být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností	• při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu • klademe v učivu přiměřené nároky – dobré zvládnutí základního učiva v takovém časovém prostoru, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků • znalosti, které si žáci v jednotlivých vzdělávacích oblastech osvojují, umožňují získávání poznatků ve všech dalších vzdělávacích oborech
Reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku	• k dalšímu učení motivujeme žáky kladným hodnocením (žák je hodnocen za individuální pokrok, není srovnáván s ostatními) • společným hodnocením dosažených výsledků (obzvláště při praktických činnostech) žáci poznávají vlastní možnosti a schopnosti • rozvíjením schopností a dovedností žáků jim umožňujeme tyto uplatňovat v různých soutěžích (zvláště tvořivých – např. účast na abilympiádách) a motivovat je tak k dalšímu zdokonalování se • umožňujeme žákům pracovat se svým portfoliem

	a měsíčním hodnocením a tím je motivujeme k aktivnímu přístupu k učení
Uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech	• soustavným vyžadováním používání správného názvosloví (činnosti, s kterými se běžně setkávají), si žáci osvojují základní pojmy • každodenním používáním i vytvářením modelových situací nacvičujeme spojení běžně používaných znaků, piktogramů s konkrétními situacemi každodenního života • v průběhu celého vyučovacího procesu umožňujeme žákům využívat svých zkušeností z praktického života

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole jednoleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí k řešení problémů uplatňované na naší škole
Rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení	• nacvičováním strategií řešení běžných problémů (co se stane, když ...), umožňujeme žákům získávat zkušenosti s danými problémy a seznamovat se s důsledky chybných rozhodnutí • pravidelným zadáváním problémových úloh pro samostatnou i skupinovou práci (s přiměřenou pomocí učitele) umožňujeme žákům osvojovat si algoritmy řešení, které s upozorněním mohou uplatnit v obdobných situacích • žáci se zapojují do projektového vyučování, zároveň tak ověřujeme používání nabytých znalostí a dovedností v praktickém životě
Řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby	• učitelé připravují vyučování tak, aby žáci hledali různá řešení, řešili problémové úlohy vycházející z praktického života a využívali základních myšlenkových operací • nápodobou, dramatizací a modelovými situacemi vycházejícími z běžného života vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací • podle schopností žáků podporujeme jejich účast v různých soutěžích, zvláště tvořivých • ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají (pozorování, záznamy v IVP, ...)
Dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby	• vytvářením modelových situací, dramatizací, besedami nacvičujeme zvládání situací ohrožení i krizových situací • aktivní práci v oblasti prevence sociálně patologických jevů motivujeme žáky

	k dodržování zdravého životního stylu, odmítání návykových látek; zároveň upevňujeme vhodné stereotypy chování při setkání s osobami nabízejícími návykové látky • vytvářením bezpečného a pohodového prostředí ve škole navozujeme u žáků pocity důvěry – možnost svěřit se se svými problémy (přímo, schránky důvěry)
--	--

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole jednoleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí komunikativních uplatňované na naší škole
Dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou	• zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů
Naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat	• zadáváním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek podporujeme u žáka využívání schopnosti naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení • zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému
Využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky	• formou her a cvičení podněcujeme žáky k zvládnutí jednoduché písemné a mluvené komunikace • prostřednictvím dramatizací a modelových situací směřujeme žáky k vhodnému vyjadřování svých pocitů, prožitků a nálad, jdeme jim v tomto směru příkladem • nácvikem i praktickými činnostmi umožňujeme žákům poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky (telefon, komunikace přes mobil, internet, . . .) dle jejich individuálních schopností
Využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi	• vyžadujeme od žáků uplatňování dovedností komunikace v rámci autentického učení při společenských akcích školy (výstavy, besídky pro rodiče, charitativní ples, ...) • zapojováním žáků do školních projektů a společných akcí celé školy podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami, kulturu komunikace

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole jednoleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí sociálních a personálních uplatňované na naší škole
Vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních	• sledováním vhodných pořadů a modelovými situacemi vytváříme představu o vztazích mezi lidmi (dobro, zlo, ...) a formujeme prosociální chování žáků • posilováním sebeúcty a základního právního povědomí žáka se snažíme předcházet jeho možnému fyzickému i psychickému zneužívání • objasňováním a rozбором obtížných osobních a rodinných situací se snažíme pomoci žákům s hledáním vhodných řešení těchto situací – využíváme i schránek důvěry • důsledným dodržováním základních forem společenského styku upevňujeme dobré vztahy žáka s jeho blízkým okolím
Orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování	• cílenými, pravidelně se opakujícími aktivitami (stolování v jídelně, školní kuchyňce, každoročně se opakující akce – „Zdravá svačinka“, ...) automatizujeme u žáků základy společenského chování při stolování • prostřednictvím modelových situací, dodržováním rolí v každodenním životě, ... žák chápe a odlišuje své chování vůči známým a neznámým lidem, rozdíl v užití tykání x vykání • osobním příkladem působíme na žáky při dodržování pravidel společenského chování ve škole i mimo ni • zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků nacvičujeme u žáků toleranci a porozumění ve vztahu k starším, nemocným a postiženým lidem • praktickými činnostmi mimo školu (nákupy, cestování, návštěvy kulturních akcí, ...) umožňujeme žákům podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách a automatizovat si je
Jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě	• plněním jednoduchých úkolů mimo školu a nejbližším známém okolí zvyšujeme žákovu důvěru ve vlastní schopnosti • pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností žáka vytváříme pocit jeho vlastní jedinečnosti • aktivním zapojováním žáků do organizace školních akcí (výlety, výstavy,...) přenecháváme na nich určitý podíl odpovědnosti za organizaci a průběh akce
Dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život	• prostřednictvím modelových situací, dodržováním rolí v každodenním životě, ... žák chápe a odlišuje

podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy	své chování vůči známým a neznámým lidem, rozdíl v užití tykání x vykání • formou besed a dlouhodobě zaměřených programů seznamujeme žáky s možnými riziky sociálně patologických jevů, s jejich následky a důsledky • pravidelným zařazováním témat „Chování člověka v mimořádných situacích“ si žáci osvojují stereotypy chování v daných situacích a při jejich dramatizacích se řídí pokyny vyučujících
--	---

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole jednoleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí občanských uplatňovaných na naší škole
Znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití	• uplatňováním demokratických principů v životě třídy i celé školy vytváříme základní povědomí o základních právech a povinnostech občana demokratické společnosti • aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění a sportovních aktivit školy • formou exkurzí, výukových pořadů, dramatizací, ... získávají žáci náhled na fungování důležitých úřadů a institucí; neustálým procvičováním jsou schopni používat základní data o své osobě
Uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí	• propagací zdravé výživy (ochutnávka zdravé výživy pro rodiče, fungování „Zdravého krámků“, zařazování krátkodobých projektů zaměřených na zdravou výživu, ...) motivujeme žáky k dodržování zdravého životního stylu
Podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje	• prostřednictvím plnění environmentálního plánu školy (třídění odpadu, krátkodobé projekty zabývající se přírodou, činnost kroužku „Ekologická výchova“, ...) žáci získávají základní orientaci v problematice ekologie
Rozpoznat nevhodné a rizikové chování	• prostřednictvím cílených modelových situací žáci rozpoznávají pozitivní a negativní projev chování a s pomocí se orientují v mezilidských vztazích • formou krátkodobých projektů zaměřených na multikulturní výchovu umožňujeme žákům zvládnout soužití ve skupině, odmítat fyzické násilí, vulgární vyjadřování • aktivní práci v oblasti prevence sociálně patologických jevů motivujeme žáky k odmítání návykových látek

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole jednoleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí pracovních uplatňovaných na naší škole
Mít osvojeny základní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti	- vyžadováním přípravy pomůcek, převlékáním na různé činnosti rozvíjíme a upevňujeme sebeobslužné schopnosti žáků - základní pracovní úkony rozvíjíme ve všech předmětech, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je samostatně používal - v průběhu celého vyučovacího procesu umožňujeme žákům využívat svých zkušeností z praktického života - k dalším úkolům motivujeme žáky kladným hodnocením (žák je hodnocen za individuální pokrok, není srovnáván s ostatními)
Chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu	- častým opakováním a procvičováním různých pracovních aktivit nacvičujeme algoritmus jejich zvládnutí - podněcujeme žáky ke zlepšování školního prostředí (výzdoba tříd a společných prostor školy, okolí školy), napomáháme k utváření jejich pozitivního vztahu k práci - propojováním pracovních činností s dalšími předměty učíme žáky vytvářet vlastní pracovní postupy, pracovat podle jednoduchých návodů doplněných obrázkou nebo schématy - vhodnou motivací a kontrolou prováděných pracovních aktivit dbáme na kvalitu práce a její dokončenost
Plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých	- při práci ve skupině nacvičujeme komunikační dovednosti k tomuto účelu - formou společných prací rozvíjíme schopnost žáků plnit zadané dílčí úkoly ve skupině vedoucí k finálnímu výrobku - umožňujeme žákům prezentovat výsledky vlastní práce žákům ostatních tříd
Znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb	různými formami (exkurze, beseda, videozáznam, ...) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě vybraných povolání
Znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci	- v rámci výuky všech předmětů seznamujeme žáky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech - vyžadujeme udržování pořádku na svém místě dle schopností žáků

3.4. ODBORNÉ KOMPETENCE

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole jednoleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci uplatňovaných na naší škole
Dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany	• v rámci výuky všech předmětů seznamujeme žáky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech • prostřednictvím modelových situací získávají žáci povědomí o poskytování první pomoci a ošetření drobných poranění • na dodržování základních hygienických předpisů dbáme při všech činnostech ve škole i mimo školu, aby je žák co nejvíce samostatně dodržoval
Používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností	• osobním příkladem a důsledným vyžadováním používání osobních ochranných pomůcek adekvátně prováděným činnostem získávají žáci návyk tyto pomůcky používat • žáci jsou vždy seznámeni s řádem odborných učeben, ve kterých se uskutečňuje praktická část vyučování
Spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí	• dodržováním pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek napomáháme vytvářet bezpečné pracovní prostředí • vyžadováním přípravy pomůcek, převlékáním na různé činnosti rozvíjíme a upevňujeme sebeobslužné schopnosti žáků, dbáme při tom na bezpečnost • dbáme na bezpečnou manipulaci s pracovními nástroji a pomůckami

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole jednoleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí usilování o kvalitu své práce, výrobků a služeb uplatňovaných na naší škole
Dodržovat stanovené normy a předpisy	• základní pracovní úkony ve všech předmětech rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak samostatně používal • při všech aktivitách v praktických předmětech dbáme na dodržování kvality odvedené práce a dokončení zadaných činností
Pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými	• častým opakováním a procvičováním různých pracovních aktivit nacvičujeme algoritmus jejich zvládnutí • propojováním pracovních činností se zkušenostmi

předpisy a uplatňovat pracovní návyky	z běžného života, se žáci pokoušejí vytvářet vlastní pracovní postupy adekvátně svým schopnostem žáci pracují podle návodů a jednoduchých technických výkresů
Zvolit vhodné materiály, vybrat a používat správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti	- vzhledem k vykonávané činnosti žák volí a používá vhodné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení; při činnostech, které žák nemá dostatečně zautomatizovány, mu v tom přiměřeně pomáháme - nabídkou různých činností a technik získává žák možnost zvolit si oblíbenou aktivitu a v ní se dále zdokonalovat
Spolupracovat při dosahování stanovených úkolů	prací ve skupině se učí spolupracovat s ostatními, přijímat rady i kritiku
Zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti	- vhodnou motivací a kontrolou prováděných pracovních aktivit dbáme na kvalitu práce a její dokončenost - pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žáci učí reálně posuzovat výsledky svých činností - podněcujeme žáky k vlastnímu sebehodnocení a reálnému posouzení prováděných aktivit

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole jednoleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje uplatňovaných na naší škole
Znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční a společenské ohodnocení	- při vykonávání zadaných aktivit a činností je žák s upozorněním hodnotí z hlediska účelnosti a užitečnosti - přípravou výrobků na prodejní výstavy, Den zdraví, ... a osobní účastí na těchto akcích, žák získává náhled na užitečnost a účelnost vlastní práce i její finanční ohodnocení
Posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí	- při praktických činnostech podněcujeme žáky ke správnému třídění odpadů vznikajících při daných aktivitách - zapojováním se do soutěží ve sběru druhotných surovin utváříme u žáků návyk pokračovat v této aktivitě i v běžném životě - spoluprací se SEV Ostrůvek, plněním environmentálního plánu školy, ..., získávají žáci základní náhled ve smyslu posuzování lidských aktivit na životní prostředí i vlastní zdraví
Nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí	dbáme na to, aby žáci ekonomicky nakládali s materiálem, energiemi, odpady, vodou (s ohledem na životní prostředí)

3.5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Do vzdělávání žáků na praktické škole jednoleté jsme na naší škole zařadili tři průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Člověk a životní prostředí (ŽP), Výchova pro vstup do světa práce (SP).

Všechny tematické okruhy zařazených průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

K vybraným průřezovým tématům je možno postupně vypracovávat třídní či školní projekty, které integrovaná témata doplní. Tyto projekty připravují učitelé pro konkrétní žáky s ohledem na jejich schopnosti a dovednosti.

Osobnostní a sociální výchova

Tematické celky průřezových témat	Předmět
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	
Rozvoj schopností poznávání	A, Rv, M, PD, Vv, Čj, Ov, Tv, Poč, Hv
Sebepoznání a sebepojetí	Ov, VkJ, Hv
Seberegulace a sebeorganizace	Ov, Tv, VkJ
Psychohygiena	Rv, PD, Vv, Čj, Ov, Tv, VkJ, Hv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
Poznávací schopnosti	Rv, PD, Rp, Tv, VkJ
Mezilidské vztahy	Rv, Čj, Ov, Tv, VkJ, Hv
Komunikace	M, Vv, Čj, Ov, Tv, VkJ, Poč, Hv

Člověk a životní prostředí

Tematické celky průřezových témat	Předmět
EKOSYSTÉMY	PD, Vv, Ov
VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ	A, Rv, PD, Ov, Tv, VkJ, TP

Výchova pro vstup do světa práce

Tematické celky průřezových témat	Předmět
PRÁCE A ZAMĚSTNANOST	A, PD, Rp, TP
SEBEPREZENTACE	Čj, Ov, Poč, TP

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vzdělávací okruh	Vyučovací předmět	Zkratka pro předmět	Ročník	Celkem předměty	Z toho DČD
				1.		
Jazyková komunikace (3)	Jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	3	3	-
Matematika (2)	Matematika	Matematika	M	2+1	3	1
Informační a komunikační technologie (1)	Informační a komunikační technologie	Práce s počítačem	Poč	1+1	2	1
Člověk a společnost (1)	Společenskovední základy	Občanská výchova	Ov	1	1	-
Umění a kultura (2)	Umění a kultura	Výtvarná výchova	Vv	1+1	3 (2+1)	1
		Hudební výchova	Hv	1		
Člověk a zdraví (3)	Výchova ke zdraví (1)	Výchova ke zdraví	VkZ	1	4 (3+1)	1
	Tělesná výchova (2)	Tělesná výchova	Tv	2+1		
Odborné činnosti	Rodinná výchova (3)	Rodinná výchova	Rv	3	14 (3+4+4+3)	2
	Práce v domácnosti (3)	Práce v domácnosti	PD	3+1		
	Odborné zaměření podle profilace školy (6)	Ruční práce	Rp	3+1		
		*Aranžování – volitelný předmět	A	3		
		*Tkalcovské práce – volitelný předmět	TP	3		
Celková povinná časová dotace					30	-
Z toho disponibilní časová dotace					-	6

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

DČD = disponibilní časová dotace

Matematika – předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace pro možnost upevňování získávaných dovedností, jejich zařazování a využívání v praktickém životě

Práce s počítačem – předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace z důvodu potřeby zvyšování počítačové gramotnosti žáků

Výtvarná výchova – je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace vzhledem k potřebě větší časové náročnosti při realizaci jednotlivých výtvarných technik

Tělesná výchova - předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v souvislosti s členstvím v programu Zdravá škola – zvyšování tělesné kondice, pravidelné zařazování kompenzačních a relaxačních cvičení k regeneraci vzhledem k jednostranné zátěži při praktických pracovních činnostech

Práce v domácnosti – předmět je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace s ohledem na co možná nejvyšší integraci do běžného života

Ruční práce – předmět je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace z důvodu preference rozvíjení manuální zručnosti, sebeobsluhy a kreativity žáků

Volitelné předměty – v učebním plánu označeny *

Aranžování, Tkalcovské práce – 3 hodiny týdně v každém ročníku; o volbě předmětu z nabízených možností rozhoduje ředitelka školy

Průřezová témata prolínají všemi vyučovacími předměty, jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách předmětů a v kapitole o začlenění průřezových témat.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Jazyková komunikace.

Časová dotace jsou 3 hodiny týdně. Předmět Český jazyk a literatura je vyučován jako jeden předmět zahrnující složky: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova, přičemž se jejich vzdělávací obsah vzájemně prolíná.

Výuka probíhá většinou ve třídě (včetně práce na interaktivní tabuli), je možnost navštěvovat počítačovou učebnu - využíváme výukových vzdělávacích programů. Výjimečně pracujeme v terénu (okolní příroda – zejména při komunikační a slohové výchově). Snažíme se i o pravidelnou spolupráci s Městskou knihovnou ve Velkém Meziříčí (půjčování knih, návštěva knihovnou pořádaných výstav).

Cílem předmětu je vést žáka k srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka (i nespisovného – např. při vypravování o přečteném textu netrváme na spisovném vyjadřování, snažíme se o uvolnění a bezprostřednost), rozvíjet zájem o literaturu a vytvářet dostatečnou slovní zásobu. Rozvíjíme schopnost žáka vnímat různá sdělení, rozumět jim a adekvátně na ně reagovat. Získáváním komunikačních dovedností rozvíjíme schopnost kultivovaného mluvního projevu v běžných situacích. Důraz klademe na zdokonalování čtenářských dovedností a čtení s porozuměním. Znalosti a dovednosti, které si žáci v rámci Českého jazyka osvojují (zvláště čtenářské), umožňují získávání poznatků ve všech dalších vzdělávacích oborech.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopností poznávání; Psychohygiena
- **OSV – Sociální rozvoj** – Komunikace; Mezilidské vztahy
- **SP – Sebe prezentace**

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Český jazyk a literatura:

- vysvětlování, vypravování, dialog
- demonstrace, procvičování pod dohledem učitele
- samostatná práce žáků
- návštěvy výstav, filmových a divadelních představení
- práce s různými výukovými materiály
- dramatizace a simulační hry
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů – využití jazykových a komunikačních dovedností
- zařazování prvků metod Kritického myšlení (myšlenková mapa)
- domácí úkoly k upevňování probíraných mluvnických jevů

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Český jazyk a literatura směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Klademe v učivu přiměřené nároky – dobré zvládnutí základního učiva v takovém časovém prostoru, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- Soustavným zařazováním pravopisných a mluvních cvičení umožňujeme zautomatizování mluvnických a pravopisných jevů
- Vedením čtenářských sešitů (stručné sdělení – odpovědi na otázky nebo výtvarné vyjádření obsahu) ověřujeme samostatnou práci žáků s textem a porozumění čtenému
- Dáváme žákům prostor pro individuální procvičování čtení podle jejich schopností a úrovně čtenářských dovedností

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zařazováním prvků činnostního učení umožňujeme žákům třídit, rozlišovat, přidávat i vyřazovat určité pojmy, pomůcky, připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- Při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním krátkých mluvních cvičení rozvíjíme slovní zásobu a mluvní pohotovost žáka
- Dbáme na dodržování pravidel slušnosti při vzájemné komunikaci (učit se naslouchat, neskákat druhému do řeči, zdvořile se oslovovat)
- Dramatizací jednoduchých literárních útvarů a vyprávěním přečteného textu učíme žáky mimojazykovým projevům při vyprávění – mimika, gesta
- Umožňujeme žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života (zvláště při komunikační a slohové výchově)
- Netrváme vždy na spisovném vyjadřování, snažíme se o uvolnění a bezprostřednost (např. při reprodukci čteného)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Návštěvami divadelních, filmových představení, účastí na výstavách,... seznamujeme žáky s jiným než školním prostředím a rozvíjíme u nich potřebné sociální dovednosti vhodné pro dané situace
- Na základě reálných i modelových situací si osvojují žáci pravidla chování ve škole i společnosti a respektují je
- Umožňujeme žákům vyjadřovat své názory, náměty pro další práci apod., zároveň je motivujeme k naslouchání názoru jiných

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Účastí na kulturních a společenských akcích zapojujeme žáky do kulturního dění a společenského života školy a okolního světa
- Prostřednictvím četby (návštěvy divadelních a filmových představení) – pohádky, bajky, pověsti a legendy různých etnik vytváříme předpoklady k toleranci názorů různých skupin
- Společně dbáme na slušnou mluvu a chování na veřejnosti i ve škole

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním psaní (příp. psaní na počítači) dosahují žáci určitého stupně zručnosti dle svých individuálních schopností
- Upozorňujeme žáky na dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- Pomocí četby, rozhovorů, filmů, besed, exkurzí seznamujeme žáky s různými profesemi

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Český jazyk a literatura směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence kvality práce, výrobků a služeb:**

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním čtení s porozuměním získávají žáci dovednost pracovat přesně podle jednoduchých návodů (s využitím alternativní komunikace) a tím dosahují vyšší kvality své práce

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozvíjením čtenářských dovedností se žáci lépe orientují v rozlišování adekvátních symbolů na obalech zboží a podle svých schopností se zapojují do recyklace odpadů

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Rozlišit věty, slova, slabiky	Předpokládáme, že žák: - Rozlišuje jednotlivé části věty - Správně při čtení spojuje předložku se slovem - Při čtení dodržuje intonaci věty	ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA - Upevnění rozlišování: věta, slovo, slabika, hláska - Čtení předložek se slovem - Čtení s důrazem na přízvuk, intonaci věty	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Dokázat jednoduchou formou písemně komunikovat	- Opíše z tabule do sešitu přiměřeně náročný vzkaz pro rodiče - Napíše samostatně do měsíčního hodnocení, co se mu v daném měsíci nejvíce líbilo, dařilo (individuálně požádá o pomoc) - Podle vzoru nadepíše sešit - Zapíše krátká sdělení do žákovské knížky - Zapíše jednoslovně odpovědi na otázky k přečtenému textu do sešitu (dané slovo si vyhledá v textu) - Vyplní jednoduchý dotazník týkající se jeho osoby - Přepíše přiměřeně náročný text na počítači	- Opis jednoduchých sdělení dle předlohy - Nadepisování sešitů - Vypisování týdenního hodnocení - Psaní odpovědí na otázky vyhledáváním v přiměřeně náročném textu - Vyplňování dotazníku - Přepis přiměřeně náročného textu na počítači - Nácvik psaní adresy, krátkých přání, dopisu (úprava) - Psaní zpráv, přání, krátkých sdělení prostřednictvím sms zpráv, e-mailu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (písemná komunikace – psaní dopisů, sms zpráv, e-mailů) Poč – psaní na počítači SP – Sebe prezentace (vyplňování jednoduchých dotazníků)

	• Napíše z paměti svoji adresu do sešitu • Dle předlohy napíše svoji adresu na pohled (obálku) • Opíše podle vzoru krátké přání k různým příležitostem • Napíše vzkaz nebo krátké sdělení pomocí sms zprávy (individuálně) • Napíše krátké přání, vzkaz, sdělení a pošle jej prostřednictvím e-mailu (s individuální pomocí) • Podle vzoru napíše krátký dopis		
• Zdokonalovat úpravu psaného textu	• Individuálně docvičuje psaní některých písmen • Individuálně při psaní používá tabulku písma • Dodržuje jednotnou linii písma, individuálně s jednou pomocnou linkou (na malá písmena) • Přizpůsobí velikost písma šířce linek v sešitě • Opisuje krátké věty ze známých slov, dodržuje základní gramatická pravidla při psaní vět – začínat velkým písmenem, interpunkci na konci věty • Dodržuje předepsanou úpravu opisovaných slov (ve sloupcích, v řádcích – odděluje je čárkami)	• Odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu • Pracovní a estetické návyky při	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

	• Správně sedí při psaní, dbá na úpravu v sešitě – datum, dodržování okrajů, chyby opravuje přelepením nebo zmizíkem • Dle individuálních možností má správný úchop psacího náčiní • Dovednosti získané při úpravě školních písemností aplikuje při psaní pohledů, blahopřání, sms zpráv	psaní	
• Uplatňovat v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka	• Na začátku věty a ve vlastních jménech osob píše velké písmeno • Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, rozkazovací), správně užívá znamének za větami • K přiměřeně obtížným slovům tvoří slova opačného významu • Při tvoření vět většinou dodržuje pořádek slov ve větě • Rozlišuje výslovnost tvrdých a měkkých slabik (de-te-ne-be-pe-ve-me x dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě) i ve slovech s užitím obou typů slabik • Výběrem ze skupiny slov (podstatná jména a slovesa) rozliší tyto druhy a určí podstatná jména jako názvy	• Psaní velkých písmen: na začátku věty, ve vlastních jménech osob, s upozorněním v názvech známých měst • Druhy vět • Význam slov (slova zdrobnělá, slova opačného významu, slova podobného významu) • Čtení, opis, přepis slov s tvrdými a měkkými slabikami • Druhy slov – podstatná jména, slovesa	• Ov – orientace na mapě ČR (psaní velkých písmen v zeměpisných názvech)

	- osob, zvířat a věcí - U podstatných jmen určí mluvnické kategorie: rod (s pomocí ukazovacích zájmen), číslo - Píše správně vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, řek a hor; zvládá základní orientaci na mapě České republiky - Výběrem ze skupiny slov (podstatná jména a slovesa) rozliší tyto druhy a určí slovesa jako slova, která určují činnost osob, zvířat a věcí - U sloves určí mluvnické kategorie: číslo - K zájmenům označujícím osoby přiřadí sloveso v adekvátním tvaru - Z nabídky podstatných jmen a sloves tvoří jednoduché věty		
Snažit se o správnou výslovnost	- Uvědomuje si svou případnou nesprávnou výslovnost a snaží se opravovat - Účastní se reedukačních cvičení zaměřených na správnou výslovnost - Dodržuje správné dýchání při řeči - V běžné mluvě a při čtení používá správnou intonaci	- Edukace a reedukace řeči - Technika mluveného projevu – správné dýchání, intonace a rytmy - Rozvoj fonemického sluchu - Alternativní způsoby komunikace - Rozšiřování slovní zásoby	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) Hv – rytmy, správné dýchání
Orientovat se v krátkém textu	V přečteném textu vyhledá	Popis jednoduchého textu	OSV – Osobnostní rozvoj –

	základní informace podle daných otázek (alespoň po dvojím přečtení) • Odpovědi na zjišťovací otázky písemně zaznamená, ve vhodných případech doplní jednoduchou ilustrací • S pomocí otázek vyjádří svůj názor na obsah textu (hlavní postavy, děj příběhu, správnost pracovního postupu, ...)		Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – pozornost a soustředění – práce s přiměřeně obtížným textem)
• Orientovat se v Pravidlech českého pravopisu, ve slovnících a encyklopediích	• Seznamuje se s účelem Pravidel českého pravopisu a slovníků • S pomocí vyhledá hesla doplněná obrázky v dětských encyklopediích • Ve vhodných případech vytvoří podle vyhledaných hesel jednoduchou myšlenkovou mapu	• Práce s encyklopediemi, slovníky a Pravidly českého pravopisu	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – pozornost a soustředění – vyhledávání v encyklopediích)
• Přijmout ústní sdělení přiměřené složitosti	• Rozumí přiměřeně náročnému mluvenému pokynu, adekvátně na něj reaguje	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • Slovní zásoba - tvoření jednoduchých vět, otázek, odpovědí - neverbální komunikace	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (dialog a jeho pravidla)
• Sestavit odpovědi na otázky ústně a písemně	• Snaží se odpovídat na otázky celou větou • Tvoří jednoduché zjišťovací a doplňovací otázky • Odpovídá písemně na zjišťovací otázky v jednoduchých testech	• Odpovědi na otázky – ústně i písemně	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (tvoření odpovědí na otázky)

	a cvičeních zaměřených na práci s textem		
Komunikovat v běžných situacích	- Ovládá základní formy společenského styku a aktivně je používá - Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - Seznamuje se se základními komunikačními situacemi, užívá v nich osvojená pravidla rozhovoru - Podle vzoru předvede telefonickou komunikaci na dané téma	- Komunikace v běžném životě – základní formy společenského styku, simulační hry z každodenního života, základní pravidla vedení rozhovoru - Telefonická komunikace	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (základní formy společenského styku, pravidla pro ústní i telefonickou komunikaci)
Zapamatovat si krátký text	- Reprodukuje obsah jednoduchého sdělení (vzkazu) a zapamatuje si z něj nejdůležitější fakta - Dle individuálních schopností se naučí z paměti několika přiměřeně dlouhým básničkám - Pamatuje si některé informace z dětských encyklopedií, reprodukuje je pomocí obrázkových myšlenkových map nebo odpověďmi na otázky - Čte jednoduché recepty v kuchařských knihách – vyjmenuje potřebné suroviny	Reprodukování kratších celků	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – pozornost a soustředění – práce s přiměřeně obtížným textem)
Vyprávět podle předem dané	Seřadí jednoduchý příběh	Vyprávění vlastních zážitků	OSV – Osobnostní rozvoj –

osnovy	- z daných vět dle posloupnosti • Vypravuje formou odpovědí na otázky jednoduchý děj podle obrázků a dané osnovy		Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení dovednosti zapamatování)
• Umět uvítat, rozloučit se, představit se	• Ovládá základní formy společenského styku a aktivně je používá • Při vyjadřování používá i neverbálních prostředků komunikace (mimika, gesta) • Postupně si osvojuje a upevňuje základní komunikační pravidla	• Zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení • Seznamování a představování • Mimojazykové prostředky řeči – gesta, mimika • Základní pravidla komunikace	• OSV – Sociální rozvoj Komunikace (dialog – základní pravidla, komunikace v různých situacích, simulační hry) • OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy – simulační hry)
• Popsat jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem	• Pojmenuje základní vlastnosti předmětů ze svého nejbližšího okolí • Pracuje se slovy a větou (doplňování nedokončených vět, nahrazování vyznačených slov slovy stejného, opačného významu, přiřazování vlastností k daným slovům, ...) • Podle osnovy a obrázku popíše ústně přiměřeně složité, pracovní postupy, předměty které bezpečně zná • Vytváří myšlenkové mapy k daným předmětům i činnostem	• Popis předmětů a činností	• Vv – výtvarné dovednosti při vytváření myšlenkových map doplněnými jednoduchými ilustracemi
• Číst s porozuměním	• Prostřednictvím četby ukázek se seznamuje s knihami	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Čtení krátkých pohádek, povídek, příběhů, veršů – porozumění textu	• OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (pozornost, soustředění, cvičení)

	odpovídajícími jeho věku a zájmu • Zdokonaluje své čtenářské dovednosti • Reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení podle otázek i bodů osnovy, podstatná fakta si z něj zapamatuje • Aplikuje jednoduché získané informace v praxi		dovednosti zapamatování při práci s textem a jeho následné reprodukci)
• Zvládnout techniku tichého čtení	• Na základě tichého čtení pracuje samostatně (individuálně s pomocí) s přiměřeně obtížným textem: vyhledává klíčová slova dle písemného názoru – podtrhuje je, vypisuje, případně použije jako odpovědi na jednoduché otázky • Vyhledá na základě tichého čtení základní informace z jednoduchých návodů doplněných obrázky a použije je při praktické činnosti	• Technika tichého čtení • Práce s přiměřeně obtížnými texty (časopis, denní tisk, katalog, encyklopedie, ...) • Texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů)	• OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (pozornost, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování při práci s textem a jeho následné reprodukci)
• Vyprávět jednoduchý příběh podle návodných otázek nebo obrázků	• Tvoří s pomocí otázek jednoduché věty ke známým příběhům znázorněným obrázky	• Vyprávění příběhu na základě obrázků	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (rozvíjení dovedností pro sdělování)
• Dramatizovat jednoduchý příběh	• Zapojí se do dramatizací přiměřeně obtížných příběhů a spolupracuje při tom s ostatními ve skupině	• Dramatizace	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (rozvoj sociálních dovedností při dramatizaci – práce ve skupině)

• Umět ústně formulovat dojmy z četby	• S pomocí otázek vyjádří ústně svůj názor na přečtený příběh, filmové, divadelní představení • Své dojmy ve vhodných případech výtvarně zaznamená	• Interpretace čtenářských zážitků (zážitků z divadelních, filmových představení)	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (rozvíjení dovedností pro sdělování) • Vv – výtvarné ztvárnění zážitků z četby
• Umět si vyhledat literaturu (četbu) vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem	• Zdokonaluje své čtenářské dovednosti • Čtením získává informace z okruhů, které ho zajímají • Seznamuje se s příběhovou literaturou – čtení na pokračování, ztotožňuje se s hlavními kladnými hrdiny příběhů • Je obeznámen s funkcí knihovny, dle svého zájmu ji navštěvuje, s pomocí se orientuje ve vybraném oddělení	• Čtení s porozuměním • Nabídka knih vhodných autorů • Prožitkové čtení • Návštěvy knihovny	• OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu (literatura jako zdroj pozitivního naladění mysli)

5.2. Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Matematika. Časová dotace jsou 3 hodiny, přičemž jedna hodina je čerpána z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou ve třídě (včetně práce na interaktivní tabuli), je možnost navštěvovat počítačovou učebnu - využíváme výukových vzdělávacích programů.

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Vyučování matematice je stejně jako v základním vzdělávání názorné, často spojené s aktivní činností žáků. Matematika nadále rozvíjí jejich pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat. Nedílnou součástí učení početními úkony tvoří slovní úlohy využívající číselných údajů z prostředí, které žáci znají. Geometrie se zaměřuje na základní osvojení práce s rýsovacími pomůckami a potřebami, rozlišování základních rovinných geometrických útvarů a těles.

Hlavním cílem předmětu je uplatňování získaných poznatků a dovedností v praktickém životě. Aplikaci naučeného upřednostňujeme i za cenu toho, že se některým žákům nepodaří obsáhnout všechna probíraná témata nebo je zvládnou pouze okrajově, případně s pomocí.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopnosti poznávání
- **OSV – Sociální rozvoj** – Komunikace

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Matematika:

- manipulace s názornými pomůckami (např. v geometrii, u slabších žáků užívání názoru při základních početních operacích)
- vysvětlování
- demonstrace, procvičování pod dohledem učitele
- didaktické hry k procvičování automatizace jednotlivých početních úkonů (využití různých pomůcek – kartičky, lístečky, drobné předměty,...)
- samostatná, skupinová práce žáků
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů – využití matematických dovedností
- nakupování v obchodech, nákup a prodávání ve „Zdravém krámku“

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Matematika směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Soustavným zařazováním konkrétních početních úkonů umožňujeme zautomatizování daných dovedností
- Dáváme žákům prostor pro individuální procvičování početních úkonů podle jejich schopností a úrovně matematických dovedností

Kompetence k řešení problému

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zařazováním prvků činnostního učení umožňujeme žákům třídit, rozlišovat, přidávat i vyřazovat určité pojmy, pomůcky, připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- Při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu
- Užitím názorných pomůcek a konkretizací umožňujeme žákům postupné pochopení problému, který je dán novou učební látkou
- Provádíme s žáky rozbor úkolu – tvoříme plán k jeho řešení, společně volíme správný postup k vyřešení problému

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zdůvodňováním postupů matematických řešení rozvíjíme a upevňujeme užívání matematického jazyka včetně symboliky
- Umožňujeme žákům hovořit o poznáních souvislostech a zkušenostech z jejich života (např. při řešení slovních úlohách)

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Při práci ve skupinách dbáme, aby vzájemná komunikace probíhala v příjemné atmosféře (např. vhodné oslovování žáků mezi sebou)
- Při práci ve skupinách motivujeme žáky, aby byli ochotni dle svých možností ostatním nabídnout pomoc nebo sami dokázali o pomoc požádat

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Do výuky zařazujeme slovní úlohy s ekologickou tematikou
- Při skupinové práci motivujeme žáky k ohleduplnosti, taktu, oceňování nápadu druhých

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním práce s rýsovacími pomůckami dosahují žáci určitého stupně zručnosti dle svých individuálních schopností
- Vyžadujeme udržování pořádku na pracovních místech a dodržování bezpečné manipulace s rýsovacími pomůckami
- Vyžadujeme zodpovědnost při plnění zadaných úkolů – dokončení práce, kvalita dle individuálních schopností jednotlivých žáků

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Matematika směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Spočítá výrobní náklady zhotovovaných výrobků

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Základní početní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak adekvátně samostatně používal
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: MATEMATIKA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Číst, zapisovat, porovnávat čísla	Předpokládáme, že žák: - Využívá znalostí čtení a psaní čísel v oboru do 100 v praktickém životě (psaní adresy, čtení dat i číselných údajů v receptech i jiném textu) - Napočítá do 100 po jednotkách - individuálně s pomocí tabulky - Čísla z daného oboru používá při probíraných matematických operacích - Doplní vynechaná čísla v číselné řadě v oboru do 100 - Doplní čísla o jedno větší (menší) v číselném oboru do 100 - Orientuje se na číselné ose do 100 a jednotlivá čísla porovnává - Demonstruje pojem zlomku na konkrétních předmětech (rozkrájený koláč, jablko, ...), při skládání papíru (papírový proužek), graficky	ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE - Porovnávání čísel - Číselné řady - Pojem zlomku	- Čj – matematické vyjadřování - Poč – výukové programy
Porozumět zadání matematické úlohy	Pojmenuje, napíše a správně užívá základních matematických symbolů při	- Řešení matematických úloh - Orientace na ploše, v prostoru a čase a úlohy na tuto orientaci	- Čj – matematické vyjadřování - OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání

	početních operacích • Z jasných formulací slovních úloh doplněných názorem rozliší slovní úlohy na sčítání a odčítání, správně použije adekvátní početní operaci • Orientuje se na ploše stránky, tabule, ... – aktivně používá pojmy nahoře, dole, v rohu, uprostřed; v pravolevé orientaci se opírá o individuální mnemotechnické pomůcky; • Při čtení dodržuje pravolevý směr, orientuje se na řádku – vyhledá zde požadovaný údaj • S pomocí konkrétních předmětů i grafických znázornění rozlišuje pojmy: větší – menší, kratší – delší, širší – užší; aktivně používá pojmy větší – menší, kratší – delší		(cvičení pozornosti a soustředění při porozumění matematickým úlohám)
• Používat početní operace sčítání, odčítání	• Proveďte rozklad čísel na desítky a jednotky v oboru do 100 • Sčítá, odčítá desítky v oboru do 100 s využitím analogie sčítání, odčítání v první desítce • Sčítá a odčítá s názorem s přechodem přes desítku v číselném oboru do 20 • Sčítá a odčítá s názorem čísla v dalších desítkách s využitím analogie z první desítky (typu 53+3, 36-5)	• Celá čísla – obor přirozených čísel • Kvantitativní vztahy – početní operace sčítání, odčítání • Početní operace s nulou • Rozklad čísla v desítkové soustavě	• Čj – matematické vyjadřování • Poč – výukové programy

	• Výše uvedené typy příkladů znázorní graficky ve čtverečkové síti • Sčítá a odčítá příklady typu $48+40$, $57-20$ s individuální pomocí • Výše uvedené typy příkladů znázorní graficky ve čtverečkové síti • Písemně sčítá i odčítá dvojčíferná čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítku s individuální pomocí • Sčítá a odčítá stovky v oboru do 1000 • Při všech výše uvedených operacích používá čísla nula		
• Řešit jednoduché slovní úlohy z běžného života	• Rozlišuje s pomocí grafického názoru formulace slovních úloh na sčítání a odčítání • Řeší s grafickým názorem slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu na sčítání, odčítání v oboru do 100 (o n – více, o n – méně) a podle vzoru je numericky zapíše do připravené tabulky • S pomocí grafického názoru řeší slovní úlohy, které vedou k pochopení úsudku několikrát více • Řeší slovní úlohy vycházející	• Jednoduché slovní úlohy z praktického života	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (specifické komunikační dovednosti – soustředěné naslouchání)

	- z praktického života - S upozorněním aplikuje dovednosti sčítání, odčítání, při řešení jednoduchých příkladů z krátkých matematických pohádek		
Používat jednotky délky, hmotnosti, času, objemu a měny	- Používá jednotek kilogram, metr, litr, hodina, minuta, koruna při početních operacích sčítání, odčítání, pamatuje si jejich zkratky a správně je používá - Vysvětlí funkci budíku	Základní fyzikální veličiny	
Provádět měření a vážení v praxi	- Přečte údaje na kuchyňské digitální váze a zváží zde suroviny na vaření - S pomocí odměří v kuchyňské odměrce tekutiny: hodnoty litr, půllitr, čtvrtlitr - Orientuje se na stupnici metru, s pomocí provede měření běžně dostupných předmětů - S názorem rozliší předměty, které vážíme, které měříme a které odměřujeme. Využívá při simulačních hrách na nakupování	Praktické využívání fyzikálních veličin	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku) OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání při praktických činnostech - odměřování) PD – užívání jednotek hmotnosti a objemu při práci ve školní kuchyňce
Určit čas s přesností na půlhodiny	- Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje – celé hodiny, půlhodiny - Přečte na cvičných hodinách výše uvedené údaje a zapíše je	Základní fyzikální veličiny - čas	

• Znáť a užívať základný pojem: hodina, minúta, deň, týždeň, mesiac, rok	• Vyjmenuje dni v týždni, určí správne aktuálny deň a jeho časti • Uvede príklady činností z bežného života, ktoré merríme na hodiny, minúty a vteřiny • Rozdelí rok na roční obdobía a správne určí aktuálny • Podľa dĺžky trvania seřadí vzestupne časové údaje: deň, týždeň, mesiac, rok – správne určí počet dní v týždni a mesiaců v roce	• Časová orientace	• Čj – matematické vyjadřování • Poč – výukové programy
• Umět číst údaje o čase v digitální podobě	• Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje zadané v digitálním čase s přesností na 5 minut • Přečte na cvičných hodinách výše uvedené údaje a zapíše je v digitálním čase	• Časová orientace – digitální čas	• Čj – matematické vyjadřování • Poč – výukové programy
• Pracovat s kalkulátorem	• Orientuje se na displeji kalkulátoru • Proveď kontrolu svých výpočtů na kalkulačce • Používá kalkulátor při simulačních hrách na nakupování	• Práce s kalkulátorem	• Čj – pojmenovávání prováděných činností
• Zvládat manipulaci s bankovkami, mincemi, platebními kartami	• Složí z mincí požadovanou částku v číselném oboru do 100 • Složí z bankovek požadovanou částku v číselném oboru do 1000	• Manipulace s cvičnými penězi • Praktické dovednosti – nákup, prodej ve „Zdravém krámku“	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace při prodeji ve „Zdravém krámku“ – dodržování základních forem společenského styku)

	- Bankovky vyššího řádu (do 1000) nahradí bankovkami řádu nižšího, ale stejné hodnoty - Při simulačních hrách na nakupování porovnává ceny jednotlivého zboží (v oboru do 1000 Kč), fixuje si pojmy nejdražší x nejlevnější - Aplikuje dovednosti ze simulačních her na obchod při prodeji ve „Zdravém krámku“ - Vysvětlí funkci platební karty a bezpečnou manipulaci s ní		
Počítat s bankovkami a mincemi	Aplikuje znalosti sčítání, odčítání, násobení při řešení slovních úloh s penězi i úlohách výukových CD - romů	Slovní úlohy s penězi	Poč – výukové programy
Zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojovat si návyky při rýsování	- K danému úkolu zvolí dle instrukcí učitele vhodné rýsovací pomůcky - Pomůcky pro rýsování používá dle demonstrace učitelem, individuálně s jeho přímou pomocí	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU - Pomůcky pro rýsování - Používání rýsovacích pomůcek	
Rozeznávat geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	- Rozlišuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), pojmenuje je - Modeluje základní rovinné geometrické útvary – čtverec,	Čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh, osa souměrnosti	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání – rozlišování rovinných geometrických útvarů)

	obdélník, trojúhelník, kružnice (plastelína, špejle, ...) • Schématicky výše uvedené rovinné útvary nakreslí		
• Poznat a určovat v prostoru geometrická tělesa	• S pomocí stavebnice znázorní základní prostorové úlohy • Rozliší základní geometrická tělesa, individuálně je správně pojmenuje	• Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec, kužel	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání – rozlišování geometrických těles)
• Používat pojmy bod, přímka, úsečka a její délka	• Kreslí požadovaný druh čar, pojmenuje ho • Nakreslí jednoduchý obrázek složený z křivých a přímých čar • Pomocí grafického znázornění rozliší přímku a čáru • Narýsuje přímku a správně ji označí • Nanese na přímku požadovaný rozměr úsečky • Správně označuje úsečky velkými tiskacími body • Změří délku úsečky v centimetrech a správně ji zapíše	• Základní útvary v rovině – bod, čára, přímka, úsečka • Rýsování rovinných útvarů	• Vv – obrázky z rovných a křivých čar
• Umět pracovat s pravítkem	• S individuální pomocí se orientuje na stupnici pravítka, skládacího metru • Se slovními instrukcemi učitele změří délku předmětu dle pravítka, metru (předměty svou délkou nepřesahují uvedená měřidla), naměřené hodnoty	• Měření pomocí různých měřidel	• Rp – používání měřidel

	správně přečte i zapíše • S individuální pomocí odměří požadovanou délku provázku, tkaničky		
• Doplnovat údaje v jednoduché tabulce	• Doplňuje jednoduché tabulky využívající aplikace dovedností sčítání, odčítání, násobení v oboru do 100 (násobení pouze čísla 10, 2, 5) – zaměřeno na praktické dovednosti (nakupování) • Orientuje se v tabulce násobků u čísel, se kterými násobí	• Orientace v jednoduché tabulce	• Poč – vyplňování jednoduché tabulky

5.3. Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Práce s počítačem je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Informační a komunikační technologie. Práce s počítačem jsou vyučovány jako samostatný předmět v obou ročnících dvě vyučovací hodiny týdně, z toho vždy jedna je čerpána z disponibilní dotace.

Výuka je uskutečňována převážně v počítačové učebně, která je vybavena veškerým potřebným zařízením a nabízí dostatek vhodného výukového software. Dle potřeby je také možno využívat učebnu s interaktivní tabulí (např. k prezentaci žákovských prací, společným výukovým aktivitám).

Cílem předmětu je poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností při práci s počítačem a vytvoření kladného vztahu k moderním technologiím. Ve výuce rozvíjíme dovednosti získané v základním vzdělávání, navazujeme na podpůrné a kompenzační technologie, které již žák využíval v základním vzdělávání. Současně využívání ICT přizpůsobujeme individuálním specifickým potřebám a schopnostem žáků. Pomocí výpočetní techniky rozvíjíme také komunikační schopnosti a dovednosti žáků.

Do vyučovacího předmětu Práce s počítačem jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
- VPZ - Sebe prezentace

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Práce s počítačem:

- výklad, vysvětlování s možností využití projekce
- dialog
- vyhledávání informací
- procvičování pod dohledem učitele
- využití výukových programů, internetu, interaktivní tabule
- práce s výukovým software

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Práce s počítačem směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k objevování možností využití informačních a komunikačních technologií

- Při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu
- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a na základě toho volíme vhodný postup výuky
- Umožňujeme žákům pracovat se svým portfoliem a tím je motivujeme k aktivnímu přístupu k učení

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Připravujeme pro žáky problémové úlohy vycházející z praktického života a vedeme je k hledání různých způsobů řešení

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Častým procvičováním rozvíjíme písemný projev žáků
- Zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů
- Směřujeme žáky k účelnému využívání informačních a komunikačních prostředků při komunikaci s okolním světem (jednoduchému vyjádření vlastních myšlenek)
- Nácvikem i praktickými činnostmi umožňujeme žákům poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky (telefon, komunikace přes mobil, internet,...) dle jejich individuálních schopností

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Učíme žáky navzájem spolupracovat a vypomáhat si
- Pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností žáka vytváříme pocit jeho vlastní jedinečnosti

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Učíme žáky chápat přínos webových portálů pro získávání informací či zábavu, ale současně také nebezpečí a škodlivost některých z nich
- Zjednodušenou formou seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů a hesla)
- Využitím výukového software zvyšujeme finanční gramotnost žáků

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Žáci jsou vedeni k bezpečnému používání PC a dalšího vybavení učebny

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Práce s počítačem směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- V rámci výuky seznamujeme žáky se základy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s počítačem a dalšími ICT zařízeními

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozvíjíme finanční gramotnost žáků a podněcujeme schopnost užívat získané dovednosti v praxi

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností
- Pracovní návyky a činnosti na PC rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány

Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: - Rozumět základním pojmům informační činnosti - Ovládat základní obsluhu počítače - Dodržovat pravidla bezpečnosti práce s výpočetní technikou	Předpokládáme, že žák: - Pojmenuje části PC sestavy - Využívá základní funkce PC a jeho periferií - Orientuje se na klávesnici - Chápe funkci levého a pravého tlačítka myši, správně je užívá - V případě potřeby užívá při práci kompenzační pomůcky či upravené části PC sestavy (trackball, velkoplošná klávesnice apod.) - Respektuje zásady bezpečnosti práce s PC a prevenci zdravotních rizik při práci s PC	- Základní počítačové a programové vybavení - Základní komponenty počítače - Práce s myší a klávesnicí - Bezpečnostní zásady práce s počítačem	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (počítač a jeho obsluha)
- Ovládat základní práce se soubory - Zvládat práci s okny, využívat možností nastavení	- Orientuje se v operačním systému MS Windows - Zapne a vypne počítač přes nabídku Start - Zvládá základní práci s okny - Ovládá vybrané operace se soubory (vyhledá soubor, vytvoří ho, pojmenuje, zkopíruje, smaže) – dle možností žáka - Provádí základní nastavení	Operační systém, spuštění a ukončení jeho činnosti - Základní pojmy při práci s operačním systémem - Soubor, složka a práce s nimi (vytváření, přesun, kopírování, mazání) - Ovládací panely a nastavení - Práce s myší a klávesnicí - Otevírání programů	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (základní úkony v operačním systému Windows)

	plochy • Otevře výukový program dle pokynů		
• Pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem • Využívat vybrané výukové programy a hry • Dodržovat zásady bezpečnosti při práci na PC	• Orientuje se na klávesnici • Opíše či přepíše text v textovém editoru, provádí jednoduché úpravy textu • Používá základní funkce v programu Malování, uloží obrázek (s pomocí) • Užívá základních funkcí vybraných prohlížečů fotografií • Pracuje s vybranými výukovými programy • Dodržuje bezpečnou vzdálenost od monitoru	• Textový procesor MS Word • Další aplikační programové vybavení (kreslení, prohlížeč fotografií apod.) • Výukové programy • Tabulkový kalkulač	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (činnosti v textovém a grafickém editoru) • Čj – procvičování učiva • M – procvičování učiva • Vv – kreslení, práce s barvami • VPZ – Sebe prezentace (tvorba portfolia, životopis)
• Zvládat psaní jednoduchých zpráv • Zvládat základní způsoby elektronické komunikace (email, chat) • Ovládat základní funkce mobilního telefonu	• Napíše a odešle email • Používá komunikační programy pro chatování • Ovládá základní funkce mobilního telefonu, napíše krátkou textovou zprávu • Přijme hovor, zavolá na vybrané číslo • V případě potřeby užívá symbolů alternativní komunikace na PC • Při elektronické komunikaci chrání své osobní údaje	• E-mail, chatování • Mobilní telefon, SMS • Symboly alternativní komunikace na PC • Pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (elektronická komunikace)

• Vyhledávat informace na internetu, používat při tom jednoduché a vhodné cesty	• Orientuje se v prostředí internetového prohlížeče, ovládá jeho základní funkce • Správně formuluje požadavek při vyhledávání na internetu	• Internetový prohlížeč • WWW, vyhledávání informací	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (vyhledávání informací na internetu) • PP – vyhledávání odborných informací na internetu
---	---	--	--

5.4. Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Občanská výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Společenskovední základy.

Časová dotace je 1 hodina týdně. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř tématických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody

Předmět je vyučován zejména ve třídě, v okruhu Rozmanitost přírody jsou zařazovány často tématické vycházky do okolí školy s praktickými úkoly pro žáky. Se současností a minulostí regionu jsou žáci seznamováni návštěvami aktuálně konaných akcí i exkurzemi do historických objektů.

Cílem občanské výchovy je vybavit žáky základními vědomostmi a dovednostmi o společenském chování v různých situacích, o vztazích v rodině, o podstatě fungování demokratické společnosti, o právech a povinnostech občanů (včetně práv menšin). Žák si upevňuje časovou orientaci a získá základní přehled o historických událostech na našem území od nejdávnějších dob až do současnosti. Základní orientaci získá také o zapojení České republiky do evropských i mezinárodních organizací.

Jak vyplývá z výše uvedených tématických okruhů, důraz v občanské výchově je kladen nejen na vzdělávací složku, ale také na složku výchovnou zaměřující se zejména na mezilidské vztahy.

Do vyučovacího předmětu Občanská výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace
- **OSV – Sociální rozvoj** – Komunikace, Mezilidské vztahy
- **ŽP** – Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí
- **SP** – Sebe prezentace

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Občanská výchova:

- vysvětlování, vypravování, dialog
- exkurze, návštěvy historických objektů, filmových představení
- procvičování pod dohledem učitele (vyplňovat pracovní listy, úkoly zadané učitelem v sešitě)
- projektové vyučování v rámci třídních (školních) projektů – významné dny
- zařazování prvků metod Kritického myšlení (myšlenková mapa)

- domácí úkoly - doplňování učiva vyhledáváním informací z daných zdrojů
- dramatizace a simulační hry – metody aktivního učení (např. společenské chování, komunikace s lékařskou službou první pomoci, ...)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Občanská výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Klademe v učivu přiměřené nároky – dobré zvládnutí základního učiva v takovém časovém prostoru, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- Zadáváme žákovi úkoly vycházející v co největší míře z praktického života
- Snažíme se, aby učení bylo vedeno zábavnou formou a smysluplně
- Poskytujeme dostatek informačních zdrojů (práce s knihou, výukovými programy, internetem)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Učíme žáky vnímat problémové situace ve škole i mimo ni (např. rozhodnout, která činnost je v souladu se školním řádem a která nikoliv)
- Vytvářením a rozvíjením mezipředmětových vztahů podněcujeme žáky k hledání souvislostí a totožných postupů (český jazyk – sestavování krátkého inzerátu, který obsahuje informace o zaměstnání)
- Využíváme různých modelových situací a dramatizací k upevňování získaných znalostí a dovedností (např. návštěva historických objektů apod.)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na dodržování pravidel slušnosti při vzájemné komunikaci (učit se naslouchat, neskákat druhému do řeči, zdvořile se oslovovat)
- Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem (komunikace prostřednictvím internetu, telefonů)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Návštěvami divadelních, filmových představení, účastí na výstavách,... seznamujeme žáky s jiným než školním prostředím a rozvíjíme u nich potřebné sociální dovednosti vhodné pro dané situace

- Na základě četby, reálných i modelových situací si osvojují žáci pravidla chování ve škole i společnosti a respektují je
- Umožňujeme žákům vyjadřovat své názory, náměty pro další práci apod., zároveň je motivujeme k naslouchání názoru jiných

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Účastí na kulturních a společenských akcích zapojujeme žáky do kulturního dění a společenského života školy a okolního světa
- Společně dbáme na slušnou mluvu a chování na veřejnosti i ve škole
- Žáci se podílejí na vytváření pravidel chování ve třídě
- Formou návštěv a nácvikem praktických činností seznamujeme žáky s fungováním důležitých úřadů a institucí
- Jdeme žákům příkladem v dodržování zdravého životního stylu

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pomocí rozhovorů, filmů, besed, exkurzí seznamujeme žáky s různými profesemi
- Prostřednictvím informací o fungování adekvátních úřadů vytváříme základní přehled žáka o pracovním trhu, možnostech uplatnění a úředních úkonech souvisejících se získáváním zaměstnání

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Občanská výchova směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Plněním environmentálního plánu školy, naplňováním zásad Zdravé školy a zapojováním se do soutěží ve sběru druhotných surovin se žáci podílejí na recyklaci druhotných surovin
- Získáváním základních poznatků z oblasti mezinárodních vztahů – členství ČR v EU získávají žáci základní náhled do problematiky globálních problémů lidstva

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Zvládnout orientaci v okolí bydliště i školy	Předpokládáme, že žák: - Správně pojmenuje jednotlivé místnosti ve škole - S názorem popíše svou cestu do školy - Uvede příklady míst z okolí svého bydliště, která často navštěvuje	MÍSTO, KDE ŽIJEME Škola, obec, okolní krajina	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a dovednosti zapamatování – orientace v blízkém okolí)
Znát důležitá místa ve městě, v obci	S obrazovým názorem pojmenuje důležitá místa ve městě, obci, a popíše význam pro jejich obyvatele	Důležitá místa ve městě, obci	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a dovednosti zapamatování – orientace v blízkém okolí)
Orientovat se v místní dopravě	- Vyjmenuje způsoby dopravy v regionu - Používá pojmy pro cestování vlakem, autobusem, autem - Má osvojena pravidla pro cestování dopravními prostředky a v praxi je dodržuje - Rozlišuje zvuková a světelná znamení, která nás informují o pohybu vozidel (semaforey, železniční přejezdy, ...) - Pojmenuje základní dopravní značky pro chodce a cyklisty, s pomocí je objasní - Předvede dle názoru postup při	- Dopravní prostředky a jednoduché dopravní situace - Chování v dopravních prostředcích - Doprava v regionu školy	M – slovní úlohy s dopravní tematikou OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (rozvoj sociálních dovedností při simulačních hrách)

	zakoupení jízdenky včetně použití slevy – průkaz ZTP, ZTP/P • V situačních hrách získává i poskytuje informace ohledně dopravního spojení		
• Znat státní symboly a jejich význam	• Na mapě Evropy vyhledá Českou republiku, ukáže její hranice a přečte názvy sousedních států • Na mapě České republiky vyhledá hlavní město • S pomocí učitele (a obrazového materiálu) vyjmenuje státní symboly České republiky • Uvede název hymny naší země • Vysvětlí, kde můžeme vidět státní znak (úřady, státní instituce, mince,...) • Správně vykreslí státní vlajku • Uvede jméno našeho prezidenta • Seznamuje se s náplní práce Parlamentu ČR, prezidenta a vlády • Vysvětlí, kdo ve státě vykonává soudní moc	• Naše vlast • Státní symboly • Státoprávní uspořádání naší republiky • Ústava ČR, prezident, vláda, ministerstva, parlament, samospráva	• Čj – psaní velkých písmen v zeměpisných názvech
• Seznámit se s významnými událostmi naší vlasti	• Seznamuje se s vybranými historickými událostmi důležitými pro vývoj naší země	• Významné události na území našeho státu	• Čj – čtení pověstí (legend) o historii našeho národa
• Rozlišovat základní a širší rodinné vztahy	• Vyjmenuje členy základní rodiny	LIDÉ KOLEM NÁS • Rodina a společnost, členové rodiny, práva a povinnosti	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (rozvoj

	• S obrazovým názorem uvede členy širší rodiny • Stanoví hlavní povinnosti rodičů vůči dětem a naopak • Uvede příklady nejčastějších konfliktů v rodině a návrhy jejich řešení • Seznamuje se s hospodařením v rodině, uvede příklady příjmů a výdajů ze své rodiny • Uvede, kteří lidé potřebují sociální pomoc od státu • Uvede příklady sociálních dávek	manželů, zákon o rodině • Konflikty v rodině, řešení konfliktů • Příjmy a výdaje rodiny, pojištění • Sociální zabezpečení	sociálních dovedností při simulačních hrách) • SP - Sebe prezentace (komunikace s úřady) • Rv - rodina
• Rozlišovat partnerské a přátelské vztahy	• Pomocí myšlenkové mapy charakterizuje přítele • Na konkrétních příkladech rozliší druhy part, seznamuje se s nebezpečím náboženských sekt • Charakterizuje období zamilovanosti • S pomocí příkladů uvede rozdíl mezi zamilovaností a láskou • Uvede příklady partnerů nevhodných pro navázání trvalého vztahu	• Mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, parta, náboženská sekta • Hledání životního partnera	• OSV – Osobnostní rozvoj – Sebe poznání a sebepojetí (vztahy k druhým lidem) • OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (řešení konfliktů) • Rv – mezilidské vztahy
• Respektovat práva svá i práva druhých	• Svými slovy objasní význam práva • Označí Českou republiku jako právní stát • Seznamuje se se základními	• Zákony, lidská práva, práva a povinnosti občana	• Čj – užívání adekvátní terminologie

	lidskými právy a svobodami obsaženými v Listině základních práv a svobod - Seznámí se s nejdůležitějšími právy obsaženými v Úmluvě o právech dítěte - Chápe povinnosti jako skutečnost, kterou občanům předepisují zákony		
Rozpoznat protiprávní jednání a umět přiměřeně reagovat	- Rozlišuje mezi porušováním morálních (nevhodné chování) a právních norem (porušování zákonů) - Na příkladech rozliší přestupek x trestný čin - Uvede příklady protiprávního jednání - Při simulačních hrách předvede komunikaci oznamující protiprávní jednání určité osoby	Porušování morálních a právních norem	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (rozvoj sociálních dovedností při simulačních hrách) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (telefonická komunikace)
Umět vnímat a tolerovat rozdíly v životě jiných lidí	- Adekvátně svým schopnostem pomáhá spolužákům s těžším stupněm postižení - Na příkladech popíše prosociální chování ke starým lidem - Rozlišuje příslušníky národnostních menšin žijící v okolí školy (bydliště), adekvátně přijímá jejich odlišnosti vnější, případně i v chování	- Menšiny ve společnosti, multikulturní soužití - Vztahy k nemocným, starým a handicapovaným občanům	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (vztahy k druhým lidem)

	K příkladům přiřadí pojmy šikana, rasismus		
Osvojit si základní pravidla společenského chování	- Dodržuje základní pravidla společenského styku - Při simulačních hrách a formou odpovědí na otázky prokáže znalosti a praktické dovednosti z oblasti společenského chování: zdravení, představování, návštěva, chování na společenských akcích, stolování v restauraci, společenské chování v běžných situacích všedního dne	Základní pravidla společenského chování	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (rozvoj sociálních dovedností při simulačních hrách) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	Při simulačních hrách si dle názoru osvojuje vhodné algoritmy chování použitelné při setkání s neznámými lidmi	Komunikace a jednání s neznámými lidmi	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (rozvoj sociálních dovedností při simulačních hrách) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
Rozpoznat nebezpečné situace a jednání ohrožující lidskou důstojnost	Z vybraných situací vybere situace krizové a uvede s kým by danou situaci řešil (možnost výběru)	Krizové situace a jejich řešení	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (hledání pomoci při potížích)
Využívat časové údaje k orientaci během dne	- Vyjmenuje části dne a uvede příklady typických činností, které v tuto dobu vykonává - Časově ohraničí části dne (dopoledne, odpoledne, večer, noc)	LIDÉ A ČAS Časová orientace během dne	M – časová orientace

	• Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje s přesností na půlhodiny • Přečte na cvičných i nástěnných hodinách výše uvedené údaje		
• Orientovat se v základních časových údajích (rok, měsíc, týden, den)	• Vyjmenuje chronologicky roční období • Určí aktuální roční období, uvede období následující • Uvede aktuální měsíc a zařadí ho do správného ročního období • Vyjmenuje měsíce v roce ve správném pořadí • S názorem popíše vzhled listnatých stromů v jednotlivých ročních obdobích • S názorem popíše hry dětí v jednotlivých ročních obdobích • S názorem popíše roční období vzhledem k práci na zahrádce • Vyjmenuje dny v týdnu a rozdělí je na pracovní a víkendové	• Orientace v časových údajích	• M – časová orientace
• Znat rozvržení svých denních činností	• Rozliší činnosti vykonávané doma a ve škole • S pomocí názoru sestaví rozvrh svých denních činností, adekvátně při tom užívá časových údajů • Chápe rozvrh svého školního dne a rozlišuje činnosti: příchod	• Rozvržení denních činností	• M – časová orientace • OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času – harmonogram dne)

	do školy, výuka, svačina, výuka dle rozvrhu, oběd, odjezd domů, případně odpolední činnost v Dětském středisku Březejc (včetně hygienických a sebeobslužných činností). Rozlišuje výše uvedené činnosti dle rozvrhu, který je adekvátní jeho čtenářským schopnostem		
Rozlišit minulost, přítomnost a budoucnost	- Uvede správně aktuální den a určí předchozí i následující den ode dne zadaného - Aktivně užívá pojmy včera, dnes, zítra s užitím adekvátního času (minulý, přítomný, budoucí) - Rozliší současné a historické stavby, u historických uvede jejich současné využití - Porovnáním obrázků uvede několik příkladů věcí, které lidé dříve neznali, uvede, k čemu slouží - Porovná současný a historický oděv - Uvede příklady současného a staročeského jídelníčku - S pomocí názoru porovná život ve škole v minulosti a dnes	- Adekvátní užití mluvnických časů vzhledem k časovým údajům: minulost, přítomnost, budoucnost - Proměny způsobu života	- Čj – adekvátní používání mluvnických časů - M – časová orientace
Vyprávět o významných událostech vztahujících se k regionu a kraji	- S názorem vypráví o aktuálních událostech vztahujících se k regionu - Formou exkurzí, výletů a	- Významné události vztahující se k regionu - Historické objekty v okolí - Tradiční lidové svátky, státní	Čj – krátkodobé projekty, akce vztahující se k významným dnům

	návštěv kulturních akcí se seznamuje s kulturním dědictvím v regionu • V propagačních a informačních materiálech regionu Velké Meziříčí vyhledá (s pomocí) kulturní a přírodní zajímavosti • Vyhledaná data nalezne s pomocí v turistické mapě • Vyjmenuje tradiční lidové svátky a popíše zvyklosti charakteristické pro region • Seznamuje se s tradicí a významem státních svátků a významných dnů; uvede příklady akcí konaných u příležitosti těchto dnů v regionu	svátky, významné dny	
• Vysvětlit pojmy živá a neživá příroda, poznat vzájemnou propojenost	• Vysvětlí pojem „příroda“ • Uvede příklady zásahů člověka do přírody (lidské výtvoř) • Vyjmenuje základní podmínky života na Zemi • Uvede příklady živé a neživé přírody • Seznamuje se s pojmy nerosty, horniny a půdy • Vyjmenuje ekosystémy vytvořené člověkem, uvede jejich význam	ROZMANITOST PŘÍRODY • Živá a neživá příroda, lidské výtvoř • Látky a jejich vlastnosti • Půda	• ŽP – Ekosystémy (základní podmínky života) • A – základní podmínky pro pěstování rostlin
• Rozlišovat skupiny rostlin a živočichů	• Popíše základní životní podmínky pro rostliny a	• Systém rostlin – význam, ochrana	• ŽP – Ekosystémy (živočichové a rostliny vyskytující se ve

	živočichy • Popíše základní části rostliny • Uvede příklady ekosystémů a skupiny rostlin a živočichů, kteří se v nich vyskytují	• Systém živočichů – rozšíření, význam, ochrana, organismy a prostředí – vzájemné vztahy a společenstva	vybraných ekosystémech)
• Znat význam vody a vzduchu pro život všech živých organismů i člověka	• Na příkladech zdůvodní, k čemu potřebujeme vodu • Popíše použití pitné a užitkové vody • Uvede příklady názvů některých minerálních vod a s pomocí popíše jejich význam • Vysvětlí na příkladech pojem odpadní voda • Objasní pojem vzduch – kde se nachází, barva, čistota • Objasní význam kyslíku pro rostliny a živé organismy • Uvede příklady zdravotních obtíží člověka při silně znečištěném ovzduší • S názorem popíše důsledky úniku nebezpečných látek do vodních zdrojů	• Voda, význam vody pro život • Voda pitná, užitková, odpadní • Voda minerální • Vzduch – objasnění pojmu • Význam kyslíku pro život • Znečištění vody, ovzduší vlivem činnosti člověka	• ŽP – Vztah člověka k prostředí (znečištění vody a ovzduší)
• Znat zástupce domácích a volně žijících zvířat	• Rozliší zvířata na domácí a volně žijící, správně pojmenuje jejich mláďata • S názorem uvede nejběžnější volně žijící zvířata i jejich potravu • S názorem uvede příklady stěhovavých a přezimujících ptáků a popíše péči o ně v zimě	• Zvířata domácí a jejich mláďata • Volně žijící zvířata a jejich potrava • Ptáci stálí a stěhovaví • Užitečný, škodlivý a nebezpečný hmyz	• ŽP – Ekosystémy (zvířata žijící ve vybraných ekosystémech)

	• Uvede podle obrázků několik příkladů užitečného, škodlivého i nebezpečného hmyzu • Vyjmenuje hospodářsky důležitá zvířata a uvede jejich užitek		
• Vyjmenovat typické zástupce ekosystému žijících v regionu	• Blíže charakterizuje ekosystém les, louka, rybník • Některé druhy rostlin a živočichů zařadí do správného prostředí	• Rozlišuje základní typy ekosystémů (les, potok, rybník, louka, pole) • Vybrané ekosystémy v okolí školy	• ŽP – Ekosystémy – základní typy ekosystémů, druhová rozmanitost
• Poznat nejznámější jedovaté a léčivé rostliny	• Uvede příklady léčivých a jedovatých rostlin, některé rozpozná i na vycházkách do přírody	• Rostliny v přírodě – byliny, dřeviny, jedovaté rostliny, léčivé byliny	• PD – příprava bylinného čaje
• Znat základy péče o pokojové rostliny a domácí zvířata	• Pečuje o pokojové rostliny ve třídě	• Pokojové rostliny	• PD – péče o pokojové rostliny
• Uplatňovat zásady ochrany přírody	• Třídí správně odpad ve škole a zdůvodní proč • Uvede příklady ohroženého hmyzu a drobných zvířat při vypalování suché trávy • Uvede rizika spojená s kouřením a rozděláváním ohňů v suchém období v přírodě • Dodržuje předepsaný řád v chráněné krajinné oblasti • Zdůvodní význam nehlučného pobytu v lese • Uvede nebezpečí pro vodní živočichy při znečišťování potoků a řek (umývání aut) • Zdůvodní, proč v přírodě	• Ochrana přírody a životního prostředí	• ŽP – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí na úrovni jedince)

	neodhazujeme odpadky • Přikrmuje v zimě ptáky i ostatní zvířata v okolí školy		
--	--	--	--

5.5. Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný předmět. Časová dotace je 2 hodiny, z toho 1 hodina je čerpána z disponibilní časové dotace.

Prostředí výuky je podřízeno jednotlivým výtvarným aktivitám. Nejčastěji probíhá ve třídě, dále pak v počítačové učebně (možnost využití různých výukových programů – malování na PC, úprava fotografií, práce s textovým editorem, internet), občas i mimo školu (malování nebo výtvarné experimentování v okolí školy, výstavy, výtvarné soutěže a další akce související s učivem předmětu).

Cílem předmětu je utvrzovat u žáků základní pracovní návyky, seznamovat je s různými výtvarnými nástroji, technikami a materiály a následně je správně používat. Dále pak u žáků rozvíjet představivost, fantazii a osobité výtvarné vyjádření určitého prožitku nebo představy. K tomu je jim třeba poskytnout dostatečně podnětné a radostné prostředí pro jejich tvorbu a jejich práce prezentovat ostatním.

V neposlední řadě je třeba žáky podněcovat k orientování se v různých oblastech výtvarné kultury a pěstovat u nich estetické cítění a vkus.

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** -Rozvoj schopnosti poznávání, Psychohygiena
- **OSV – Sociální rozvoj** – Komunikace
- **ŽP** - Ekosystémy

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Výtvarná výchova:

- vyprávění
- pozorování
- vysvětlování, demonstrace
- rozhovor
- krátkodobé a dlouhodobé projekty (třídní, školní)
- individuální práce či práce ve dvojici, skupině
- samostatná práce, domácí příprava (návrh, inspirace ...)
- výtvarně dramatické a komunikační hry
- využití různých způsobů k podněcování vnímání žáků (poslech hudby, příběhu, ukázky výtvarných děl, fotografií ...)
- exkurze, soutěže, návštěva výstav, památek ...
- prezentace výtvarných prací žáků

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výtvarná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Předkládáme žákům zajímavé náměty pro tvůrčí činnost a zohledňujeme při tom individuální možnosti
- Umožňujeme žákům pracovat různými výtvarnými technikami, nástroji a materiály (postupujeme od těch nejjednodušších - experimentování s barvou... k těm složitějším, např. linoryt)
- Podněcujeme u žáků kreativitu, fantazii a osobitost jejich výtvarného vyjadřování (nekopírovat přesně předlohu, ostatní spolužáky...)
- Pozorováním rozličných objektů u žáků rozvíjíme vnímání a rozlišování barev, tvarů, odlišností povrchů...
- Seznamujeme je s různými oblastmi výtvarného umění

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k využívání přiměřené pomoci ze strany učitele i spolužáků (pokud si neví rady, jak dál postupovat,... nemůže si sám nachystat pomůcky...)
- Směřujeme žáky k vyhledávání informací, obrázků k určitým námětům z různých zdrojů (encyklopedie, internet..), k samostatné přípravě příslušného výtvarného materiálu (noviny, karton, přírodniny, textilie...)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vhodným způsobem (podle možností žáka) podněcujeme k vyjádření pocitů, prožitku ze své výtvarné činnosti
- Podporujeme u žáků zájem o vnímání děl svých spolužáků (zhodnocení pocitů, zájem o detaily...)
- Zajímáme se o názory žáků na různá výtvarná díla, hovoříme o nich, o jejich pocitech (ukázky v knize, výstava...)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat, rozhodovat o postupu, pojetí námětu, zvolení barev atd. a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce

- Zvykáme žáky pomáhat v případě potřeby svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat
- Směřujeme žáky k posouzení vlastního výtvarného díla a vytvoření reálné představy o sobě, o svých schopnostech a k přijímání názorů ostatních (kladných i záporných)

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vyžadujeme po žácích respektování pravidel slušného chování ke svým vrstevníkům i k dospělým, vhodné chování např. při návštěvě galerií, muzeí (nesahat na exponáty...)
- Směřujeme žáky k zodpovědnému chování s ohledem na své zdraví (např. dodržování hygienických zásad při práci s barvami, bezpečná manipulace s ostrými pomůckami...)

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Umožňujeme žákům získávat rozličné pracovní návyky (příprava pomůcek, bezpečnost při práci, zvládnutí různých výtvarných technik, prezentace výtvarných děl...)
- Podněcujeme žáky k soustředění při výtvarné činnosti i k jejímu úspěšnému dokončení
- Nabízíme žákům možnost pracovat s různým výtvarným materiálem (papír, karton, textil, vlna, keramická hlína...), udržovat pracovní místo

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výtvarná výchova směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dodržováním pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek napomáháme vytvářet bezpečné pracovní prostředí
- Dbáme na bezpečnou manipulaci s pracovními nástroji a pomůckami

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na to, aby žáci ekonomicky nakládali s používaným materiálem a pomůckami

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Základní pracovní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak adekvátně samostatně používal
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu, při přípravě a realizaci tvůrčího záměru	Předpokládáme, že žák: - Správně používá výtvarné nástroje a pomůcky, barvy - Vhodně používá výtvarné prostředky a jejich kombinace - Rozlišuje různé výtvarné techniky a volí k nim vhodné výtvarné pomůcky, nástroje, barvy a pod vedením učitele je správně využívá - Využívá svých dovedností v různých fázích tvůrčích činností	- Základní pracovní návyky při výtvarné činnosti - Výtvarné techniky – kresba, malba, koláž, frotáž, modelování, prostorová tvorba, grafické techniky, kombinované techniky, výtvarné experimentování ... - Fáze tvůrčí činnosti	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (rozvíjení smyslového vnímání – volba výtvarných pomůcek k jednotlivým výtvarným technikám)
Rozlišovat, třídit, porovnávat a pojmenovat základní vlastnosti a vztahy pro barvy, tvary a linie	- Vnímá, pozoruje, vyhledává a výtvarně zachycuje zajímavé linie a tvary různých předmětů (kresba, malba, otisk, frotáž...) - Využívá linie různé tloušťky a směru - Poznává a zkouší výrazové vlastnosti různých druhů linií (kreslené, ryté, otiskované, proškrabované ...), pracuje s různými materiály a nástroji, vyjadřuje zajímavé motivy a náměty	- Zaznamenávání zajímavých linií a tvarů - Výrazové vlastnosti linií - Linie a barvy - Hry s barvou - Kolektivní práce	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (rozvíjení smyslového vnímání – výtvarné ztvárnění různých předloh) OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygienu (relaxace při tvorbě)

	Výtvarně používá vlastnosti barev v rozličných činnostech (míchání barev, zapouštění, otisky, rozfukávání, překrývání, experimentování...)		
Uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	Vychází ze svých vlastních prožitků, pocitů, představ a využívá je společně s fantazií v různých námětech	Příklady námětů: - Příroda - Lidé a společnost - Věci kolem nás - Já a ti druzí	ŽP – Ekosystémy (výtvarné náměty z ekosystémů nacházejících se v blízkosti školy – les, rybník)
Při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových a sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	Přiměřeným způsobem dokáže popsat či jinak sdělit své vlastní prožitky, pocity z výtvarné činnosti	Vnímání tvůrčí činnosti	
Umět se vhodně chovat při návštěvě muzeí, galerií, výstav	- Vnímá výtvarná vyjádření významných osobností výtvarného umění - Při různých aktivitách pozoruje a přiměřeně komentuje vnímání uměleckého díla	Vnímání uměleckých děl	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (verbální a neverbální vyjadřování pocitů z výtvarných děl)

5.6. Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Zahrnuje dva vzdělávací okruhy - Hudebně pohybovou výchovu a Dramatickou výchovu. Hudební výchova je vyučována v obou ročnících jako samostatný předmět. Časová dotace předmětu je 1 hodina týdně.

Vzdělávací okruh Hudebně pohybová výchova zahrnuje složky Vokální a instrumentální činnosti, Hudebně poslechové činnosti a Hudebně pohybové činnosti, jejichž obsah se prolíná a vzájemně na sebe navazuje. Proto budou tyto složky začleňovány souběžně v průběhu vyučovacích hodin (nikoli odděleně).

Hudební výchova je vyučována nejčastěji ve třídě vybavené hudebními nástroji, pomůckami a zvukovou technikou, dále v prostorách pro společná vystoupení žáků, příležitostně v blízkém okolí školy (při vycházkách, táborácích, projektových dnech,...), do výuky jsou zařazovány návštěvy koncertů, festivalů pro děti a jiných kulturních akcí.

Cílem vzdělávacího okruhu Hudebně pohybová výchova je rozvíjení tvůrčích schopností žáků, utváření kladného vztahu k hudbě a kultivace osobnosti žáka. Hudební činnosti podporují rozvoj hudebních dovedností žáků (sluchových, rytmických, pěveckých, instrumentálních, poslechových a pohybových), rozvíjejí jejich kreativitu a naplňují potřebu spontánně se hudebně a pohybově projevit.

Cílem vzdělávacího okruhu Dramatická výchova je rozvíjet u žáka komunikativní schopnosti verbální a nonverbální povahy, působí na kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí. Současně nácvikem sociálních situací rozvíjí schopnost vcítit se do různých životních rolí a umožňuje vyzkoušet si různé typy jejich řešení.

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygiena
- **OSV** - Sociální rozvoj - Komunikace; Mezilidské vztahy

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Hudební výchova:

- nácvik zpěvních a pohybových dovedností
- skupinová práce
- dialog
- metody aktivního učení
- rytmizace, melodizace a dramatizace textů
- poslechový kvíz
- písničkové soutěžení
- relaxační a muzikoterapeutické techniky
- návštěva koncertů a kulturních akcí

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Hudební výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Individuálním přístupem a pozitivní motivací umožňujeme žákům zažívat úspěch
- Kladným hodnocením výkonů a pokroků žáka jej motivujeme k dalšímu učení a práci na sobě
- Poskytujeme žákům možnost volby (výběr písní, volba hudebního nástroje atd.) a tím podporujeme jejich uvolněnost a následnou kreativitu

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Žáci se aktivně zapojují do projektového vyučování, je jim ponechán prostor pro návrhy činností a způsobu zapojení se do projektu
- Podle schopností žáků nabízíme žákům různé varianty činností tak, aby našli cestu ke zlepšení a vlastnímu pokroku

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- V rámci hudebních činností podporujeme přátelské vztahy mezi žáky a zkvalitňujeme kulturu jejich komunikace
- Vhodným způsobem (podle možností žáka) podněcujeme k vyjádření pocitů a prožitku z hudebních aktivit
- Podporujeme u žáků zájem naslouchat ostatním spolužákům a respektovat hudební cítění ostatních spolužáků
- Formou hry učíme žáky komunikovat neverbálně za použití různých výrazových prostředků

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat a pozitivně ovlivňovat výsledky společné práce
- Návštěvami koncertů a kulturních akcí žáky učíme správnému chování v tomto prostředí

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vytváříme u žáků smysl pro kulturu a tvořivost, vedeme je k respektování a ochraně našich tradic a kulturního dědictví
- Aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění ve škole
- Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pravidel chování při hodinách Hv s ponecháním vědomí odpovědnosti při jejich porušení

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k využívání hudby ve volnočasových aktivitách
- Motivací a pozitivním hodnocením vedeme žáky k soustředění se a vytrvalosti při hudebních činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Hudební výchova směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dodržováním pořádku a spoluprací na jeho údržbě učíme žáky vytvářet bezpečné pracovní prostředí

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Základní pracovní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány, na nich pak stavíme další činnosti a žáky pak vedeme k jejich samostatnému používání
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce učíme žáky reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
HUDEBNÍ VÝCHOVA Žák by měl: - Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehupební zvuky - Zpívat na základě svých možností a využívat získané pěvecké dovednosti - Interpretovat vybrané lidové a umělé písně - Improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem	Předpokládáme, že žák: - Zpívá vybrané lidové a umělé písně různých žánrů - Usiluje o správnou výslovnost, pracuje s dechem - Doprovází písně hrou na tělo a na různé rytmické hudební nástroje (Orffův instrumentář, bubínky, chřestidla) nebo melodické hudební nástroje (zvonkohra, flétna, klávesový nástroj, ...) - dle výběru a možností žáka - Rytmizuje říkadla - Zvládá jednoduchý ostinální rytmus ve dvoudobém a třídobém metru	1. Vokální a instrumentální činnosti - Dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení - Rytmická průprava, hra na tělo - Rytmizace říkadel - Zpěv lidových i umělých písní - Hra na hudební nástroje – jednoduchý doprovod na Orffovy nástroje	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (texty písní, výběr hud.nástrojů apod.) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (spolupráce ve skupině při zpěvu a hře na nástroje) OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiiena (pozitivní vyladění při hudebních aktivitách)
- Rozlišit vybrané hudební nástroje - Soustředit se na poslech skladeb různých žánrů - Rozpoznat výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby	- Popíše vlastnosti charakterizující tón (výška, síla, barva, délka) - Zazpívá nebo zahraje: krátký x dlouhý tón, vysoký x hluboký tón, silně x slabě - Pozná podle zvuku vybrané hudební nástroje	2. Hudebně poslechové činnosti - Hudební nástroje a hudební uskupení - Slavná hudební díla a jejich autoři – výběr podle složení žáků - Rozpoznávání výšky, síly, délky tónu, tempa a rytmu skladby	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (poznávání poznávání zvuků a hud.nástrojů, významných skladeb)

	• Rozlišuje mezi symfonickým orchestrem a komorním tělesem • Rozliší nástroje dechové, smyčcové, bicí, klávesové, elektronické • Rozliší vážnou hudbu od populární, dále rozlišuje vokální a instrumentální hudbu • Rozezná mužský, ženský a dětský zpěv • Zná jména nejznámějších hudebních skladatelů • Je seznámen s výraznými hudebními díly známých skladatelů	• Tóny a zvuky, rozlišování zvuků základních hudebních nástrojů	
• Reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem • Zvládnout jednoduché taneční kroky • Spojovat základní pohybové prvky v celek, orientovat se v prostoru • Reagovat na poslech relaxační hudby a muzikoterapeutické techniky	• Pohybově se vyjadřuje na základě svého vnitřního prožitku z hudby • Pohybuje se podle rytmických doprovodů a přizpůsobuje je vzhledem k tempu hudby (chůze, pochod, klus v různém tempu – zrychlování, zpomalování, poskoky) • V pohybovém vyjádření uplatňuje prvky improvizace • Je seznámen se základními kroky polky, valčíku, mazurky a se základy moderních tanců • Relaxuje při hudbě	3. Hudebně pohybové činnosti • Správné držení a ovládání těla • Hudebně pohybové hry • Pohybové vyjádření hudby – improvizace • Základní kroky vybraných tanců • Hudebně relaxační techniky a muzikoterapie	• OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (vyjádření vlastních pocitů hudbou a tancem) • OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygienu (relaxace při hudbě) • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (interakce se spolužáky při hudebně pohybových aktivitách)

	Aktivně se účastní muzikoterapeutických technik		
DRAMATICKÁ VÝCHOVA Žák by měl: - Dodržovat zásady hlasové hygieny, ovládnout základní mluvní dovednosti - Obohacovat slovní zásobu - Rozvíjet smyslové vnímání, paměť a pozornost - Rozvíjet schopnost verbálního a neverbálního vyjadřování - Zapojovat se do her, přijímat pravidla hry - Spolupracovat ve skupině při tvorbě jevištní situace, navázat kontakt s druhými - Rozvíjet schopnost vcítit se do role, přirozeně jednat v jednoduchých rolích - Poznat základní divadelní druhy	Předpokládáme, že žák: - Respektuje zásady hlasové hygieny, dbá na správný postoj těla a pohybovou kulturu svého projevu - Usiluje o srozumitelnou výslovnost a kultivovaný mluvený projev - Pamatuje si kratší texty a reprodukuje je v herních situacích - Krátce improvizuje na dané téma, používá různých výrazových prostředků - Rozvíjí spolupráci při hře, reaguje na situaci a jednání ostatních - Rozpozná základní divadelní druhy	- Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, držení těla, verbální a neverbální komunikace - Dramatické hry a cvičení - Dovednosti v herních situacích - Současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba - Základní dramatické žánry a divadelní druhy	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (vkládání vlastních emocí a výrazových prvků do dramatizací) OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (skupinové činnosti, reakce na jednání spolužáků, dodržování pravidel hry) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (interakce se spolužáky při herních aktivitách a improvizacích)

5.7. Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Výchova ke zdraví a souvisejících tématických okruhů průřezových témat RVP pro praktickou školu jednoletou. Je vyučována jednu hodinu týdně.

Výuka probíhá střídavě ve třídě, počítačové učebně (možnost využití různých výukových programů, filmů, práce s internetem), občas i mimo školu (výstavy, soutěže a další akce související s učivem předmětu).

Cílem předmětu je poskytovat žákům základní informace o preventivní ochraně jejich zdraví, ukazovat cesty vedoucí ke zdravému způsobu života, k péči o jejich zdraví, k upevňování hygienických, stravovacích, pracovních a jiných zdravotně preventivních návyků.

Předmět je dále zaměřen na rozvíjení komunikace a sociálních dovedností žáků, vztahů v rodině, mezi vrstevníky i obecně ve společnosti, na orientování se v otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování.

Důraz je také kladen na prevenci závislostí, skrytých forem násilí, předcházení úrazům, ochranu člověka za mimořádných událostí, kritické posuzování reklamy ohledně zdravotních doplňků a ideálů tělesné krásy.

Do vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Sebeorganizace a seberegulace, Psychohygiena
- **OSV** – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy, Komunikace
- **ŽP** – Vztah člověka k prostředí

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Výchova ke zdraví:

- výklad, vypravování, vysvětlování
- dialog – kladení otázek
- procvičování pod dohledem učitele
- zařazování prvků metod Kritického myšlení
- využití výukových programů, filmů, internetu, interaktivní tabule
- dramatizace a situační hry, hraní rolí – metody aktivního učení

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výchova ke zdraví směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a vhodně volíme a střídáme metody, formy (didaktické hry, scénky, projekty, frontální výuka, skupinová výuka, práce ve dvojicích atd.)
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při výuce, zajímáme se o jejich náměty a názory (vztahy v rodině, mezi spolužáky, zdravé stravování atd.)
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít (zajímavosti z masmédií)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků řešení problémů zejména při činnostním učení, pomocí situačních her (samostatně, spoluprací s ostatními spolužáky či s učitelem)
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. zdravá výživa, ...) či k objasnění problémů (např. šikana, sexuální zneužívání) z různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Předkládáme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky (s ohledem na individuální komunikační dovednosti žáků)
- Častým zařazováním různých situačních her, modelových situací podporujeme u žáků schopnost souvislého ústního projevu
- Využíváme různých komunikačních způsobů a metod (např. dialog, nonverbální komunikace – gesta, mimika)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat, osvojovat si skupinové role a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- Zvykáme žáky pomáhat v případě potřeby svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat
- Směřujeme žáky k posouzení vlastního výkonu a vytvoření reálné představy o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vyžadujeme po žácích respektování pravidel slušného chování ke svým vrstevníkům i k dospělým
- Směřujeme žáky k zodpovědnému chování s ohledem na své zdraví (např. zásady zdravé výživy, odmítání návykových látek, bezpečné sexuální chování, ochrana člověka za mimořádných událostí)

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozšiřujeme škálu rozličných pracovních návyků (např. zdokonalování při práci na PC, příprava nástěnky na dané téma, základy první pomoci, hygienické návyky).
- Nabízíme žákům možnost pracovat s různým výukovým materiálem, efektivně si organizovat práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výchova ke zdraví směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Prohlubováním poznatků o souvislostech životního prostředí a zdraví člověka se žáci dle svých schopností zapojují do ochrany životního prostředí na úrovni jedince
- Plněním environmentálního plánu školy, naplňováním zásad Zdravé školy a zapojováním se do soutěží ve sběru druhotných surovin se žáci podílejí na recyklaci druhotných surovin

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Chránit své zdraví, uplatňovat základní hygienické návyky a jiné zdravotně preventivní návyky	Předpokládáme, že žák: • Vyjmenuje základní hygienické návyky prováděné každý den • S názorem uvede příklady preventivní péče, doplňuje příklady ze své zkušenosti	ZDRAVÍ A JEHO OCHRANA • Činitelé ovlivňující zdraví – hygienické návyky, zdravotní preventivní péče	• Rv – hygiena
• Dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví svoje ani druhých	• Adekvátně reaguje na pokyny dospělých ohledně dodržování zásad bezpečnosti při práci, při pohybu na veřejných komunikacích a při různých akcích školy • Seznamuje se s vhodnou antikoncepcí v souvislosti s prevencí pohlavně přenosných chorob i nechtěného těhotenství • Seznamuje se s nejznámějšími infekčními nemocemi a způsobem nákazy • S názorem uvede cesty přenosu nemoci AIDS	• Zásady bezpečného chování a ochrany zdraví – v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech • Prevence rizikového sexuálního chování • Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, úrazy	• OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání při dodržování pokynů ohledně bezpečnosti) • Rv – pohlavní choroby
• Objasnit vliv životního prostředí na zdraví lidí	• S pomocí (názorem) uvede nejdůležitější činitele ovlivňující zdraví • Určí rozdíly mezi nevhodným a zdravým životním prostředím • S názorem uvede faktory	• Činitelé ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivity, rizika ohrožující zdraví	• ŽP – Vztah člověka k prostředí (vliv prostředí na lidské zdraví)

	vedoucí ke vzniku civilizačních chorob, nejznámější civilizační choroby vyjmenuje • Uvede příklady vhodných pohybových aktivit pro zdraví		
• Znat negativní důsledky sociálně patologických jevů a chránit se před nimi	• Označí činnosti, jež patří mezi sociálně-patologické jevy • S názorem vyjmenuje faktory vedoucí ke vzniku možných závislostí (stres, zátěžové situace, nedostatek zájmových aktivit, negativní vzory z okolí, ...) • S názorem popíše rizika jednotlivých návykových látek na zdraví člověka • Uvede rizika spojená s provozováním hazardních her • Vyjmenuje změny chování osob závislých na komunikačních technologiích	• Sociálně patologické jevy	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (dobré vztahy ve skupině jako prevence rizikového chování)
• Předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• Navozováním jednoduchých modelových situací nacvičuje algoritmus odmítání návykových látek	• Modelové situace a praktické ukázky odmítání návykových látek	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (verbální a nonverbální komunikace – odmítání)
• Uplatňovat osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání	• Prostřednictvím modelových situací, výukových materiálů – DVD s danou problematikou - se seznamuje a následně získává praktické dovednosti obrany proti šikaně, agresivnímu	VZTAHY MEZI LIDMI • Bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky a s cizími lidmi, formy sexuálního zneužívání, šikana, násilí	• OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti (nácvik schopností rozeznat nebezpečí a rizikové situace)

	chování a sexuálnímu zneužívání • Uvede, kde v případě potřeby vyhledá adekvátní pomoc		
• Chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině	• Formou odpovědí na otázky vysvětlí pojmy přátelství, láska, manželství, rodičovství; k daným příkladům přiřazuje výše uváděné pojmy (příp. vyjádřené pomocí názoru) • Používá adekvátně pravidla společenského styku v různých prostředích, rozlišuje vhodné a nevhodné slovní projevy, na veřejnosti přiměřeně koriguje své citové projevy • Chová se kultivovaně k vrstevníkům opačného pohlaví	• Vztahy a pravidla v soužití mezi lidmi • Vztahy ve dvojici, přátelství, láska, manželství, rodičovství • Mezilidské vztahy a komunikace, chování podporující dobré vztahy	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy ve skupině) • Rv – mezilidské vztahy
• Využívat osvojené relaxační a kompenzační techniky a sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu	• Zapojuje se do relaxačních aktivit, postupně si osvojuje techniku jejich zvládnutí • V hodinách Tv se zapojuje do pohybových a sportovních aktivit, věnuje se jim i ve volném čase	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA • Relaxace, kompenzační techniky, význam pohybu a sportu • Režim dne, sociální dovednosti pro zvládnutí únavy a stresu	• OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (relaxační a kompenzační techniky) • Tv – pohybové a sportovní aktivity
• Dodržovat zdravé stravovací návyky a podle možností uplatňovat zásady správné výživy	• S názorem uvede příklady zdravého x nezdravého stravování • S pomocí učitele sestaví denní jídelníček, který bude vyhovovat zásadám zdravé	• Zásady správného stravování, výživa, specifické druhy výživy, poruchy přijímání potravy	• PD – zdravé stravování

	- výživy • Vyjmenuje základní zásady zdravé výživy • Stará se o pitný režim – svůj i ostatních spolužáků • Seznamuje se s riziky špatných stravovacích návyků – možnost vzniku poruch příjmu potravy v souvislosti s nevhodnou reklamou (ideál tělesné krásy)		
• Správně pojmenovat základní části lidského těla	• S názorem pojmenuje základní části lidského těla • Popíše základní funkci životně důležitých orgánů • Vyjmenuje smysly a popíše jejich funkce	PODPORA ZDRAVÍ • Základní anatomie lidského těla • Jednotlivé orgánové soustavy, základní funkce orgánů v těle	• OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• Specifikovat zdravotní obtíže v rámci svých možností	• Prostřednictvím modelových situací popíše své zdravotní obtíže	• Komunikace o nemoci	• Čj – komunikační dovednosti
• Vědět, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, lékárně	• Prostřednictvím modelových situací předvede chování u lékaře a komunikaci s ním, návštěvu pacienta v nemocnici, nákup léků v lékárně • Popíše adekvátní chování pacienta při nemoci • Má osvojené základní hygienické návyky v souvislosti s péčí o nemocného	• Modelové situace – návštěva lékaře – komunikace v ordinaci, lékárně, nemocnici	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• Ošetřit drobné poranění, umět přivolat první pomoc	• Seznamuje se se základy první pomoci	• Základy první pomoci, základní ošetření	• PD – bezpečnost při práci (ošetření drobných poranění)

	Prostřednictvím modelových situací nacvičuje ošetření drobných poranění i komunikaci s lékařskou službou první pomoci		
Řídit se pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí	- Prostřednictvím modelových situací získává povědomí o chování člověka za mimořádných situací – adekvátně reaguje na pokyny vyučujícího, nacvičuje poskytnutí první pomoci při úrazu a drobném poranění - S názorem popíše možné mimořádné události, které mohou nastat doma nebo venku	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ Mimořádné události – živelní pohromy, krizové situace, evakuace osob, chování při úrazu (6 témat za školní rok)	OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání při dodržování pokynů ohledně mimořádných událostí)
Použít důležitá telefonní čísla	Přiřadí telefonní čísla tísňového volání k vybraným mimořádným situacím a život ohrožujícím událostem	Krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v krizových situacích)
Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	S upozorněním dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při jakékoliv činnosti	Bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti	A, Rp, PD – bezpečnost při práci

5.8. Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Její obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Časová dotace jsou 3 hodiny týdně, přičemž jedna hodina je čerpána z disponibilní časové dotace.

Vzhledem k tomu, že naše škola nemá speciálního pracovníka se speciální kvalifikací (fyzioterapeut, speciální pedagog se somatopedickou kvalifikací s rehabilitačním zaměřením), předmět Zdravotní tělesná výchova se nerozpracovával. Pouze jsme použili některé prvky učiva tohoto předmětu, které jsme integrovali do předmětu Tělesná výchova.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a vede je k poznání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost i duševní pohodu. Pohybové vzdělávání vede žáky od spontánního pohybu k pohybové činnosti řízené, která uspokojuje potřeby žáků - realizace v oblíbených sportech nebo v jiných pohybových aktivitách. Osvojené pohybové dovednosti uplatňují v různém prostředí a zvykají si na odlišné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání překážek, rychlé rozhodování i nutnou míru odpovědnosti za své zdraví i zdraví svých spolužáků.

Výuka tohoto předmětu probíhá v tělocvičně, venku v terénu nebo v relaxační místnosti – snoezelen. V podzimních a jarních měsících jsou ideální podmínky v okolí školy pro venkovní kolektivní hry a vycházky. V zimním období probíhá sáňkování, hry na sněhu., výuka bruslení a sledge hokeje na zimním stadionu. V rámci upevňování zdraví a zdravého životního stylu jsou každoročně zařazovány turistické výlety.

Tělesná výchova je zaměřena na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjení pohybové kultury. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování napětí, překonání únavy, zlepšování nálady a podílí se na koncentraci pozornosti.

Hlavním cílem předmětu tělesné výchovy je rozvoj tělesné a duševní harmonie. To znamená, osvojit si co nejvíce pohybových dovedností, získat celoživotní návyk správného držení těla a chuť se po celý život věnovat pohybovým aktivitám, které vedou k udržování optimální zdatnosti, která by byla dostatečnou prevencí proti civilizačním chorobám.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání, Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace
- **OSV** - Sociální rozvoj - Poznávací schopnosti, Komunikace, Mezilidské vztahy
- **ŽP** – Vztah člověka k prostředí

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Tělesná výchova:

- vysvětlování
- dialog
- procvičování pod dohledem učitele
- práce se sportovními pomůckami
- kolektivní činnost žáků
- soutěže, hry
- metoda snoezelen

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tělesná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme šanci zažít úspěch každému z nich
- Učitel zapojuje žáky do přípravy soutěže, umožňuje jim vyhodnocení soutěží
- Společným hodnocením dosažených výsledků žáci poznávají vlastní možnosti a schopnosti

Kompetence k řešení problému

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Žáci se zapojují do projektového vyučování
- Nacvičováním strategií řešení běžných problémů (co se stane, když ...), umožňujeme žákům získávat zkušenosti s danými problémy a seznamovat se s důsledky chybných rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů
- Zapojováním žáků do školních projektů a společných akcí celé školy podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami, kulturu komunikace

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Praktickými činnostmi mimo školu (cestování, návštěvy kulturních akcí, ...) umožňujeme žákům podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách a automatizovat si je

- Aktivním zapojováním žáků do organizace školních akcí (výlety, výstavy,...) přenecháváme na nich určitý podíl odpovědnosti za organizaci a průběh akce

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění a sportovních aktivit školy
- Aktivně zapojuje žáky do hodnocení výsledků her, soutěží
- Propagací zdravé výživy (ochutnávka zdravé výživy pro rodiče, fungování „Zdravého krámků“, zařazování krátkodobých projektů zaměřených na zdravou výživu, ...) motivujeme žáky k dodržování zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vyžadováním přípravy pomůcek, převlékáním na různé činnosti rozvíjíme a upevňujeme sebeobslužné schopnosti žáků
- V rámci výuky Tělesné výchovy seznamujeme žáky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tělesná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- V hodinách tělesné výchovy seznamujeme žáky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech
- Prostřednictvím modelových situací získávají žáci povědomí o poskytování první pomoci a ošetření drobných poranění
- Vyžadováním přípravy pomůcek, převlékáním, rozvíjíme a upevňujeme sebeobslužné schopnosti žáka, dbáme při tom na bezpečnost

Kompetence usilování o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Práci ve skupině se učí spolupracovat s ostatními, přijímat rady i kritiku
- Podněcujeme žáky k vlastnímu sebehodnocení a reálnému posouzení prováděných aktivit

Kompetence ekonomického jednání a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje uplatňovaných

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Spoluprací se SEV Ostrůvek, plněním environmentálního plánu školy, ..., získávají žáci základní náhled ve smyslu posuzování lidských aktivit na životní prostředí i vlastní zdraví

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	Předpokládáme, že žák: Předvede v krátkosti rozcvičení před určitým výkonem	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (rozvoj pozornosti a soustředění)
Zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	S pomocí učitele používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně použít v denním režimu	Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (rozvoj pozornosti a koncentrace)
Zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností	Usiluje o neustálé zdokonalování svých pohybových dovedností dle individuálních schopností	Rozvoj koordinačních schopností	OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách	Dbá pokynů učitele ohledně hygienických zásad a bezpečnosti při sportovních aktivitách (vhodné oblečení, obuv, pitný režim....)	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV - Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému i druhým lidem, hledání pomoci při potížích)
Využívat základní	Využívá kompenzační cvičení,	Kompenzační a relaxační	OSV - Osobnostní rozvoj -

kompenzační techniky a uplatňovat osvojené způsoby relaxace	pomůcky, relaxační techniky (snoezelen)	cvičení	Rozvoj schopnosti poznávání (rozvoj smyslového vnímání)
Usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady	- Imituje pohyby dle učitele - Zaujme správný postoj při tělesných aktivitách - Nacvičuje prostorovou orientaci s pomoci učitele	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, koordinační, kompenzační, relaxační dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV - Osobnostní rozvoj - Psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, relaxace)
Aplikovat osvojené pohybové dovednosti ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech	- S pomoci učitele rozpozná význam atletiky jako průpravy pro jiné sporty - Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti v souladu s ohledem na individuální předpoklady žáka	- Základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skoky (do dálky, do výšky), hod kriketovým míčkem - Sportovní hry - Turistika - Gymnastika - Plavání - Bruslení	OSV - Komunikace (komunikace při sportu – sportovní terminologie)
Ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	- Ovládá základní herní činnost jednotlivce - Spolupracuje při kolektivních hrách - Dodržuje vybraná pravidla, zvolenou taktiku	Motivační a napodobivé hry, pohybové hry	OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (vztahy ve skupině, spolupráce)
Dodržovat pravidla her a soutěží	- Dodržuje pravidla her a soutěží - S pomocí vyučujícího volí vhodnou taktiku při hře	Pravidla pohybových činností – zásady jednání a chování	OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci)
Uplatňovat zásady	Objasní základní pravidla	Pravidla bezpečnosti v přírodě,	ŽP - Vztah člověka

ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu	bezpečného chování v přírodě, na silnici	v silničním provozu	k prostředí (prostředí a zdraví - možnosti a způsoby ochrany zdraví)
Reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	Respektuje a reaguje na základní pokyny učitele	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - Základní organizační činnosti - Komunikace v TV – smluvené povely a signály, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností	OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (respekt, podpora, pomoc)
Rozlišit nesportovní chování	Snaží se o dodržování fair play	Zásady jednání a chování – fair play	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace (odmítání nevhodné komunikace, chování)
Znat základní zásady poskytování první pomoci	- Definuje základní zásady poskytování první pomoci - Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při první pomoci	První pomoc při sportovních úrazech – praktická cvičení	OSV - Osobnostní rozvoj - Psychohygienu (hledání pomoci při potížích)
Uplatňovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech	- Za pomoci dospělého se snaží o správné držení těla v různých polohách - Dle svých individuálních schopností upozorní na polohu, která je mu nepříjemná	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA - Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení – správné držení těla, dechová cvičení - Pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení	OSV - Osobnostní rozvoj – Psychohygienu (rozvíjení zdravého a bezpečného životního stylu)
Dodržovat správné cvičební polohy	Zaujímá správné základní cvičební polohy dle pokynů a pomoci pedagoga (leh na	Speciální cvičení – základní cvičební polohy	ŽP - Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví - možnosti a způsoby ochrany

	zádech, leh na boku, břicho, šikmý sed, sed na patách s klínem, klek na patách s oporou o lokty, klek v nakročení, sed zkřížmo, sed na židličce a další alternativní pomůcky, stoj s oporou, chůze)		zdraví)
• Zařazovat kompenzační cvičení do svého pohybového režimu	• S pomocí učitele posoudí vliv cvičení na svoje zdraví • Vyhýbá se nevhodným činnostem vzhledem k svému zdravotnímu oslabení	• Speciální cvičení – při oslabení podpůrného pohybového systému, poruchy svalových skupin, poruchy páteře, oslabení zraku, oslabení sluchu.....	• OSV - Sociální rozvoj - Spolupráce (rozvoj individuálních dovedností)

5.9. Vyučovací předmět: **RODINNÁ VÝCHOVA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Rodinná výchova je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Rodinná výchova. Rodinná výchova je vyučována jako samostatný předmět tři vyučovací hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídě (přizpůsobuje se individuálním potřebám žáků), v počítačové učebně (možnost využití různých výukových programů, práce s internetem, využití interaktivní tabule), výuka je doplňována DVD záznamy, nácvikem modelových situací a situačních her, besedami s odborníky, exkurzemi.

Cílem předmětu je poskytovat žákům základní informace z rodinného života (funkce rodiny, práva a povinnosti jejích členů), o mezilidských vztazích, zdravém způsobu života, péči o zdraví dítěte, upevňování hygienických, pracovních a zdravotních návyků. Žáci jsou vedeni také k odpovědnému přístupu k rodičovství.

Předmět je dále zaměřen na rozvíjení komunikace a sociálních dovedností žáků, vztahů v rodině, mezi vrstevníky i obecně ve společnosti, na získávání znalostí směřujících k pochopení fyziologických, psychických i sociálních změn v jednotlivých vývojových etapách, orientování se v otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování.

Důraz je také kladen na prevenci nebezpečí možného sexuálního zneužití, domácího násilí s možností využití krizových center, na prevenci úrazů v domácnosti.

Do vyučovacího předmětu Rodinná výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopnosti poznávání, Psychohygiena,
- **OSV – Sociální rozvoj** – Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy, Komunikace
- **ŽP** – Vztah člověka k prostředí

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Rodinná výchova:

- výklad formou vypravování, vysvětlování
- práce s odbornou literaturou, časopisy
- diskuze v rámci třídy, skupiny
- dialog – kladení otázek
- procvičování praktických dovedností pod dohledem učitele (žehlení, úklid,...)
- využití internetu při vyhledávání potřebných informací, interaktivní tabule, videoprogramy, výukové programy, ...
- besedy s odborníky, návštěva výstav, exkurze
- samostatná práce, domácí příprava
- nácvik modelových situací – dle zadaného tématu (metody aktivního učení)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Rodinná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Nabízíme žákům takové aktivační metody, které zohledňují individuální možnosti žáků (návěst modelových situací, skupinová výuka, práce ve dvojicích,...)
- Volíme takové způsoby učení, které vedou k efektivnímu zvládnutí základních znalostí a dovedností
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při výuce, zajímáme se o jejich náměty a názory (vztahy v rodině, mezi spolužáky, atd.)
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít (zajímavosti z masmédií)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Předkládáme žákům náměty vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémových situací v různých etapách života
- Podporujeme u žáků řešení problémů zejména při činnostním učení, pomocí situačních her (samostatně, spoluprací s ostatními spolužáky či s učitelem)
- Podněcujeme u žáků volbu takových postupů, které vedou k adekvátnímu zvládnutí dané situace či problému
- Volíme takové metody, prostředky a techniky, které vedou ke splnění jednotlivých aktivit
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. antikoncepce, těhotenství, porod) či k objasnění problémů (např. sexuální zneužívání) z různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Umožňujeme rozvíjení vzájemné komunikace, která vede k přátelské atmosféře mezi vrstevníky
- Podporujeme u žáků vyjadřování se v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- Předkládáme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky nebo prezentovat získané znalosti k daným tématům (s ohledem na individuální komunikační dovednosti žáků)
- Častým zařazováním různých modelových situací podporujeme u žáků schopnost souvislého ústního projevu
- Využíváme různých komunikačních metod (řízená diskuze, dialog,...) s dodržením společenské etiky v průběhu komunikace

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků vytváření pravidel týmové práce s dodržáním stanovených pravidel
- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat, být ohleduplní a tolerantní, osvojovat si skupinové role a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- Zvykáme žáky pomáhat v případě potřeby svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat
- Směřujeme žáky k posouzení vlastního výkonu a vytvoření reálné představy o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporuje u žáků respektování hodnot druhých lidí
- Vyžadujeme po žácích respektování pravidel slušného chování ke svým vrstevníkům i k dospělým
- Směřujeme žáky k zodpovědnému chování s ohledem na své zdraví (např. zásady zdravé výživy, bezpečné sexuální chování,)

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme u žáků aktivní účast při každé zadané činnosti (přijetí rolí při nácviku modelových situací,...)
- Vhodnou motivací vedeme žáky k dodržování posloupností různých činností dle zadání
- Rozšiřujeme nabídku pracovních návyků (např. zdokonalování při práci na PC, příprava nástěnky na dané téma, základy první pomoci, hygiena v dospívání).
- Nabízíme žákům možnost pracovat s různým výukovým materiálem, efektivně si organizovat práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Rodinná výchova směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Seznamujeme žáky v rámci výuky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozšiřujeme nabídku pracovních návyků (např. zdokonalování při práci na PC, příprava nástěnky na dané téma, základy první pomoci, sebeobsluha, hygiena v dospívání,)
- Volíme takové metody, prostředky a techniky, které vedou ke splnění jednotlivých aktivit

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků posuzování veškerých lidských aktivit, které mají vliv na životní prostředí

Vyučovací předmět: RODINNÁ VÝCHOVA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Znát postavení člověka ve společnosti a v rodině	Předpokládáme, že žák: - Objasní význam a důležitost vzájemné komunikace v rodině pro její správnou funkci - Nácvikem modelových situací předvede vztahy mezi členy v rodině na téma – vzájemná tolerance, vzájemné slušné chování x nesplnění domácích povinností, ... - S pomocí učitele objasní problematiku generačního soužití – společné bydlení, hospodaření s rodiči, vzájemná ohleduplnost, slušné chování, tolerance a úcta - S pomocí učitele se podílí na vytváření pravidel a řádu soužití – jako prevenci mezigeneračních konfliktů - Seznámí se s biologickou, psychologickou a sociální charakteristikou stáří	RODINA, RODINNÉ SOUŽITÍ Vztahy a komunikace v rodině – v užší i širší rodině, generační konflikty	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (nácvik chování podporující dobré vztahy) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v rodině – modelové situace)
Interpretovat základní pravidla a povinnosti členů rodiny	- S názorem objasní hlavní podmínky vzniku a správného fungování rodiny - S pomocí učitele objasní práva a povinnosti všech členů rodiny	Fungování rodiny - práva a povinnosti členů v rodině, postavení dítěte v rodině, vliv rodiny na vývoj dítěte	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (nácvik chování podporující dobré vztahy)

	- pro vzájemné soužití v rodině - S pomocí vysvětlí hlavní funkci rodiny – reprodukční, hmotné zabezpečení, pocit jistoty a sounáležitosti - S názorem objasní význam harmonického rodinného prostředí na rozvoj dítěte		
Vysvětlit etapy lidského života, potřeby, životní projevy	- S vhodným názorem rozliší různé typy výchovného stylu v rodině – příliš přísný, příliš volný - rozmazlující, demokratický – jako ideální - S pomocí nácviku situačních her vybere nejvhodnější typ výchovy dítěte v rodině pro jeho pozitivní rozvoj - Seznámí se s nevhodností tvrdé a ctižádostivé výchovy a jejím dopadu na psychiku dítěte - S pomocí názorných obrázků popíše jednotlivé vývojové etapy člověka - S pomocí učitele rozliší životní projevy v jednotlivých vývojových obdobích	- Typy výchovy v rodině - Etapy lidského života, životní projevy	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (vztahy v rodině)
Objasnit složení rodiny a změny v rodině	- Uvede členy základní rodiny - Vysvětlí význam úplné rodiny pro správný rozvoj osobnosti dítěte - Objasní úskalí spojená se životem v neúplné rodině	Úplná a neúplná rodina	

	• Uvede příklady neúplné rodiny z důvodů úmrtí jednoho z partnerů, rozvodu (z důvodu nevěry, závislostního chování, ...) a důsledky, které z toho vyplývají		
• Znat důvody náhradní rodinné péče	• Uvede rozdíl adopce x pěstounská péče • Objasní pozitiva náhradní rodinné péče pro dítě – adopce a pěstounské péče před umístěním do dětského domova • Popíše podmínky náhradní rodiny vhodné pro adopci a pěstounskou péči dítěte – ekonomické zajištění, úplná rodina,....	• Formy náhradní rodinné péče	• OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu – hledání pomoci při potížích
• Respektovat pravidla soužití mezi vrstevníky	• Z nabídky možností vybere a objasní pojmy kamarádství, přátelství, láska; (přiřazuje je k jednotlivým obrázkům) • Používá základní pravidla společenského styku v různých prostředích, rozlišuje vhodné a nevhodné slovní projevy • Užívá základní pravidla slušného chování k vrstevníkům opačného pohlaví • Z předložené nabídky příkladů popíše požadavky na partnera a prostředky jeho poznávání	RODIČOVSTVÍ • Mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy

	• Popíše fáze při utváření vztahu mezi partnery • Vysvětlí, co je základem úspěšného soužití obou partnerů a objasní podmínky pro uzavření manželství		
• Znat důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství	• Objasní rizika předčasného pohlavního styku – vstup do manželství na základě těhotenství partnerky, problémy manželství nezletilých • Pomocí modelových situací předvede možnou reakci rodičů na sdělení: musíme se brát • Zdůvodní význam antikoncepce v souvislosti s plánovaným rodičovstvím • S pomocí učitele objasní význam antikoncepce jako prevence nechtěnému těhotenství a jeho negativními dopady pro další život – možnost interrupce	• Sexuální dospívání – antikoncepce, předčasná sexuální zkušenost, přerušení těhotenství, rizikové sexuální chování a jeho prevence	• OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti – schopnost rozeznat rizikové situace
• Uplatňovat ve svých citových projevech jistou míru zdrženlivosti	• S názorem vyjmenuje základní pohlavně přenosné choroby • Popíše nebezpečí promiskuitního života • Objasní možnost nákazy nemocí přenosných pohlavním stykem a jejich projevy • Uvede vhodné příklady antikoncepčních prostředků jako	• Prevence přenosných pohlavních chorob, poruchy pohlavní identity	

	prevenci pohlavně přenosných chorob • S názorem uvede cesty přenosu nemoci AIDS • Popíše nezodpovědné chování, které může vést k šíření pohlavně přenosných chorob • Pomocí názorných materiálů (např.DVD - záznam) se seznámí se základními poruchami pohlavní identity (např.transsexualismus, transvetitismus,...)		
• Respektovat pravidla soužití mezi partnery	• Z předložené nabídky příkladů popíše požadavky na partnera • Uvede místo konání občanské a církevní svatby • Aktivně se účastní situačních her na téma – budeme se brát, návštěva v rodině partnera, příprava svatby, ... • S názorem popíše průběh a délku těhotenství, změny v organismu matky • Vysvětlí význam kojení – z hlediska výživy, citové stránky novorozence, prevence onemocnění • Pomocí názorných obrázků popíše základní péči o novorozence a kojence – správné držení, kojení, hygiena,	• Sňatek, těhotenství, narození dítěte, péče o dítě, dětské nemoci	

	- výživa,... - Svoji účastí při situačních hrách na modelu demonstruje základní péči o dítě – přebalování, oblékání, koupání, krmení, údržba oblečení a prostředí dítěte - Vyjmenuje nejznámější dětské nemoci a způsob nákazy, uvede základní pravidla léčby – hygiena, dieta,... - Objasní význam očkování jako prevenci onemocnění - Nácvikem modelových situací demonstruje péči a ošetřování nemocného dítěte, sestavení jídelníčku nemocného, přivolání záchranné služby při ohrožení života dítěte, chování v nemocnici		
Rozpoznat situace ohrožující jeho bezpečnost a uplatňovat osvojené dovednosti proti manipulaci agresi	- Uvede příklady zneužívání dětí v rodině (různé formy domácího násilí, znásilnění) a jejich negativní dopad na další vývoj osobnosti - Pomocí názorných ukázek rozpozná týrání dětí svými rodiči (popřípadě prarodiči, příbuznými,..)	Zneužívání, týrání dětí	OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti – schopnost rozeznat rizikové situace
Vědět, na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení	S pomocí učitele se orientuje v nabídce poradenských služeb – krizová centra, linka důvěry	Krizová centra, linky důvěry	

	• Popíše, jakým způsobem vyhledá odbornou pomoc při případném zneužití • S pomocí učitele předvede rozhovor s linkou důvěry o svém možném zneužití		
• Uvědomovat si možná rizika při výběru partnera	• Pomocí názorů popíše vlastnosti nežádoucí pro spokojené manželství – různé typy závislostního chování, nepřizpůsobivost jednoho z partnerů,... • Popíše možná úskalí a nebezpečí manželství s cizincem (náboženské problémy, kultura vztahu ženy a muže,.... • Seznámí se s možnostmi vyhledání odborné pomoci v době manželské krize – manželská poradna • Objasní negativní dopady rozvodu na další vývoj dítěte	• Neshody v manželství – manželská poradna, rozvod	
• Ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a aplikovat základy úklidových prací	• Vysvětlí význam podílení se jednotlivých členů na chodu domácnosti • Pomocí modelové situace předvede pomoc všech členů rodiny při pracích v domácnosti • Vyjmenuje veškeré úklidové práce v domácnosti a jejich časové rozvrhnutí (např.denní,	DOMÁCNOST • Podíl jednotlivých členů domácnosti na jejím chodu • Úklidové práce v domácnosti	• PD – úklidové práce

	- týdenní, úklid) • Při nácviku modelových situací předvede vlastní podíl při domácím úklidu (péče o květiny, pomoc při vaření, úklidu,....)		
• Bezpečně zacházet se základními čistícími prostředky	• Seznámí se s používáním veškerých čistících prostředků používaných v domácnosti • S názorem vyjmenuje faktory vedoucí ke vzniku poškození zdraví při nesprávném používání čistících prostředků • Správně reaguje na pokyny dospělých při zasažení obličeje, očí - čistícími prostředky	• Úklidové a čistící prostředky používané v domácnosti a bezpečné zacházení s nimi	• ŽP – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví • PD– úklid domácnosti
• Uplatňovat zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti	• Vyjmenuje základní hygienické zásady při práci v domácnosti • Nácvikem situačních her předvede dodržování hygienických zásad a bezpečnosti při práci	• Hygiena a ochrana zdraví v domácnosti	
• Uplatňovat hygienické zásady a návyky v osobní hygieně	• Vyjmenuje základní hygienické návyky prováděné každý den • Podle názorných obrázků popíše péči o pleť • Na cvičném modelu předvede péči o chrup a ústní dutinu • Prakticky předvede základní péči o vlasy a nehty • Dodržuje základní pravidla pro hygienu odívání (výměna	• Sebeobsluha a osobní hygiena	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovedností zapamatování • VkZ – hygienické návyky

	osobního prádla, udržování čistoty prádla, přepírání osobního prádla, pořádek ve skříni, skládání prádla)		
Poskytnout první pomoc při drobném poranění v domácnosti	- S pomocí názorných materiálů popíše první pomoc při drobném poranění - Nácvikem modelových situací předvede zásady první pomoci při možných zraněních v domácnosti	Praktická cvičení - ošetření drobného poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření	VkZ – první pomoc
Aktivně se zapojovat do nácviku modelových situací dle zadání	Pod vedením učitele spolupracuje při nácviku modelových situací na zadané téma (řešení konkrétních problémů)	Modelové situace a praktická cvičení	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – vztahy ve skupině

5.10. Vyučovací předmět: PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Práce v domácnosti je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Práce v domácnosti. Vyučovací předmět Práce v domácnosti je vyučován jako samostatný předmět čtyři vyučovací hodiny týdně, z toho jedna je čerpána z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tématické okruhy:

- Provoz a údržba domácnosti
- Příprava pokrmů
- První pomoc při poranění

Výuka probíhá převážně formou praktických cvičení třídě (přizpůsobuje se individuálním potřebám žáků), ve školní kuchyňce, v počítačové učebně (možnost využití různých výukových programů, práce s internetem, využití interaktivní tabule), výuka je doplňována DVD záznamy, nácvikem modelových situací, exkurzemi.

Cílem předmětu je naučit si vytvořit kladný vztah k práci, využívat získané dovednosti a znalosti v běžném životě, učit se práci správně organizovat a plánovat, udržovat pořádek na pracovišti, dbát hygienických a bezpečnostních pravidel. Vyučovací předmět Práce v domácnosti systematicky a pozitivně ovlivňuje rozvoj jemné a hrubé motoriky, zvládání základních úkonů souvisejících se sebeobsluhou, aby postupně docházelo k co nejsamostatnějšímu zapojení se do běžného života.

Vyučovací předmět je dále zaměřen na rozvíjení a částečné osvojení si základních znalostí a dovedností z oblasti přípravy pokrmů, dodržování společenského chování při stolování, získání základních dovedností s uchováním a skladováním potravin, s hospodárným nakládáním používaných surovin, energiemi a odpadem s ohledem na životní prostředí, upevňování manuální zručnosti, vytváření nových pracovních dovedností a návyků, překonávání různých obtíží spojených s činností a dokončováním pracovních úkolů. Výuka napomáhá poznávání určitých prací, které následně mohou využít v běžném životě.

Do vyučovacího předmětu Práce v domácnosti jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopnosti poznávání, Psychohygiena
- **OSV – Sociální rozvoj** – Poznávací schopnosti
- **ŽP** – Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy
- **SP** – Práce a zaměstnanost

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Práce v domácnosti:

- výklad formou vypravování, vysvětlování
- práce s kuchařskou knihou a jinou odbornou literaturou
- diskuze v rámci třídy, skupiny

- demonstrace názorných pomůcek
- manipulace s názornými pomůckami při praktických cvičeních
- procvičování praktických dovedností pod dohledem učitele
- využití internetu při vyhledávání potřebných informací, interaktivní tabule,...
- besedy s odborníky, návštěva výstav, exkurze
- samostatná práce, domácí příprava
- projektové vyučování v rámci třídních projektů

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Práce v domácnosti směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Práce v domácnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Nabízíme žákům takové aktivační metody, které zohledňují individuální možnosti žáků (práce ve dvojicích, skupině, ..)
- Volíme takové způsoby učení, které vedou k efektivnímu zvládnutí základních znalostí a dovedností
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při výuce, zajímáme se o jejich náměty a názory (vztahy mezi spolužáky, v rodině atd.)
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít (zajímavosti z masmédií)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Práce v domácnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků řešení problémů zejména při činnostním učení, pomocí situačních her (samostatně, spoluprací s ostatními spolužáky či s učitelem)
- Podněcujeme u žáků volbu takových postupů, které vedou k adekvátnímu zvládnutí dané situace či problému
- Zvykáme žáky obhajovat své názory a rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Práce v domácnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Umožňujeme rozvíjení vzájemné komunikace, která vede k přátelské atmosféře mezi vrstevníky
- Podporujeme u žáků vyjadřování se v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- Předkládáme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky nebo prezentovat získané znalosti k daným tématům (s ohledem na individuální komunikační dovednosti žáků)
- Využíváme různých komunikačních metod (řízená diskuze, dialog,..) s dodržením společenské etiky v průběhu komunikace

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Práce v domácnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků vytváření pravidel týmové práce s dodržáním stanovených pravidel
- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat, být ohleduplní a tolerantní, osvojovat si skupinové role a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- Zvykáme žáky pomáhat v případě potřeby svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat
- Směřujeme žáky k posouzení vlastního výkonu a vytvoření reálné představy o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Práce v domácnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporuje u žáků respektování hodnot druhých lidí
- Vyžadujeme po žácích respektování pravidel slušného chování ke svým vrstevníkům i k dospělým
- Směřujeme žáky k zodpovědnému chování s ohledem na své zdraví (např. zásady zdravé výživy, hygiena při práci,)

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Práce v domácnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme u žáků aktivní účast při každé zadané činnosti (přijetí rolí při nácviku modelových situací,...)
- Vhodnou motivací vedeme žáky k dodržování posloupností různých činností dle zadání
- Nabízíme žákům možnost pracovat s různým výukovým materiálem, efektivně si organizovat práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Práce v domácnosti směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Práce v domácnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Seznamujeme žáky v rámci výuky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Práce v domácnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozšiřujeme nabídku pracovních návyků (např. zdokonalování při práci na PC, drobná oprava prádla a oděvů, základy první pomoci, hygiena,...)
- Volíme takové metody, prostředky a techniky, které vedou ke splnění jednotlivých aktivit

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Práce v domácnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Směřujeme žáky k hospodárnému nakládání se surovinami, energiemi, odpady, vodou (s ohledem na životní prostředí)
- Podněcujeme žáky k třídění odpadů vznikajících při veškerých činnostech ve školní kuchyňce

Odborné kompetence:**Absolvent je připraven:**

- Orientovat se v základních zásadách poskytování první pomoci při drobném poranění
- Udržovat na svém pracovním místě pořádek a čistotu
- Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při svých aktivitách
- Ovládat základní postupy při údržbě prádla (třídění prádla, praní, žehlení,...)
- Volit a používat vhodné pracovní pomůcky pro jednotlivé činnosti (drobná oprava prádla,...)
- Pracovat s různým pracovním nářadím při zhotovování výrobků při zkrášlování svého okolí
- Chránit životní prostředí tříděním odpadů do určených nádob, hospodárným a ekologickým zpracováváním různých druhů materiálů
- Pomocí alternativní komunikace porozumět jednoduchým návodům
- Využívat získaných poznatků (vědomostí, dovedností) v běžném životě

Vyučovací předmět: PRÁCE V DOMÁCNOSTI Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 1	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Provádět jednoduchý úklid v domácnosti	Předpokládáme, že žák: - Z předložené nabídky vybere základní účelné vybavení bytu - Jednoduchou formou a s pomocí názorných materiálů popíše základní zásady pro účelné zařízení jednotlivých bytových prostor – účelnost, funkčnost, bezpečnost (zařízení i pro starší nebo zdravotně postiženou osobu,...) - S pomocí učitele objasní funkci jednotlivých prostor domácnosti – zádveří, chodba, kuchyň, ložnice, obývací pokoj, dětský pokoj, koupelna, WC - Názornou ukázkou předvede podíl jednotlivých členů domácnosti při každodenním úklidu - S pomocí učitele vypracuje plán domácích činností na jeden den, týden,... - S názorem popíše jednotlivé barvy nádob na odpady při třídění odpadků dle jednotlivých druhů materiálu	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI - Základní požadavky na zařízení a vybavení bytu - Uspořádání věcí v domácnosti - Domácí práce v průběhu dne - Odpadové hospodářství – třídění odpadu	ŽP – Vztah člověka k prostředí – řešení odpadového hospodářství OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovedností zapamatování
Používat jednoduché pracovní	Objasní, jakým způsobem se	Jednoduché pracovní operace a	SP – Práce a zaměstnanost –

postupy a techniky v péči o domácnost	starat o provoz domácnosti (úklid v kuchyni, hygiena sociálních zařízení) • S pomocí učitele zvolí vhodný pracovní postup k dané činnosti • S pomocí učitele popíše sled a postup jednotlivých úkonů při péči o domácnost	postupy • Organizace práce	charakteristické znaky práce (pracovní prostředky)
• Vybrat vhodné nástroje, přístroje a nářadí podle zamýšlené činnosti a bezpečně s nimi zacházet	• Orientuje se v jednoduchých pracovních pomůckách a nástrojích, objasní význam jejich využití • Při praktických cvičeních používá správné kuchyňské spotřebiče při přípravě pokrmů • Podle druhu činností zvolí správné pomůcky, nástroje a pracovní náčiní • Ukládá pracovní pomůcky na své místo	• Pracovní pomůcky a prostředky, jejich funkce a využití	• SP – Práce a zaměstnanost – charakteristické znaky práce (pracovní prostředky)
• Pracovat s běžnými domácími přístroji a provádět jejich údržbu	• Pod přímým dohledem učitele obsluhuje a používá veškeré spotřebiče při přípravě pokrmů ve školní kuchyňce • Správně a bezpečně používá technické prostředky při praktických cvičeních – ruční robot, mixér, elektrická pečicí pánev,... • Dbá pokynů při očištění teflonového nádobí tak, aby nedošlo k jejich mechanickému	• Obsluha základních technických prostředků používaných v domácnosti, bezpečná obsluha spotřebičů • Drobné domácí údržbářské práce	• OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti – schopnost rozeznat nebezpečí • ŽP – Vztah člověka k prostředí – možnosti a způsoby ochrany zdraví

	- poškození • Z předložené nabídky vybere pomůcky vhodné pro úklid domácnosti a objasní k jakému účelu slouží • Pod přímým dohledem vyučujícího provede drobné údržbářské práce – např. výměna baterie v digitální váze, v hodinách,....		
• Bezpečně zacházet se základními čistícími prostředky	• Seznámí se s bezpečným používáním čistících prostředků používaných v domácnosti • S názorem vyjmenuje faktory vedoucí ke vzniku poškození zdraví nesprávným používáním čistících prostředků • Seznámí se s používáním ekologických čistících prostředků s ohledem na ochranu životního prostředí	• Úklidové a čistící prostředky, úklidové práce	• ŽP – Vztah člověka k prostředí – vliv jednání lidí na prostředí
• Zvládnout základní údržbu oděvů a prádla	• Dbá o čistotu oděvů, dle názoru objasní vhodnost použití různých prostředků při jejich péči • Pomocí praktických cvičení předvede správnou techniku ručního praní a máchání s použitím změkčovače vláken • Seznamuje se se v základními symboly určenými pro žehlení • Vyjmenuje a popisuje typy	• Údržba oděvů a textilií – praní, žehlení, drobné opravy	• SP – Práce a zaměstnanost – charakteristické znaky práce (pracovní prostředky) • Rp – práce s textilním materiálem

	žehliček a pomůcky pro žehlení (žehlicí prkno, rukávník,...) • Pomocí nácviku modelové situace při žehlení postupuje od jednoduchých kusů prádla (utěrky do školní kuchyňky, ručníky,...) po složitější • Předvede správný postup při přišívání různých typů knoflíků, spínátek a háčků • Objasní postup při našívání aplikací – z nabídky vybere vhodný steh pro obšití záplaty		
• Pečovat o pokojové rostliny a využívat květiny k výzdobě bytu	• S pomocí učitele stanoví správné postupy při práci s pokojovými květinami ve třídě • Samostatně zalévá ve třídě pokojové rostliny a utírá prach na listech • S pomocí učitele přesazuje pokojové květiny (okrasné listem a květem) do vhodných nádob a zvoleného substrátu v předjarním období • Seznámí se se základním materiálem pro aranžování • Při aranžování uplatňuje svoji fantazii při zhotovování vlastního výrobku dle zadání • S pomocí učitele zhotoví aranžmá pro stolovou úpravu	• Ošetřování pokojových rostlin a aranžování květin	• ŽP – Ekosystémy – základní podmínky života • A – základní péče o rostliny

	k různým příležitostem – aranžování řezaných květin do vázy, vazba z přírodnin		
Orientovat se v základním vybavení kuchyně a bezpečně obsluhovat základní spotřebiče	- Z předložené nabídky vybere a popíše základní vybavení kuchyně - Při praktických cvičeních používá správné náčiní podle druhu zadané činnosti - Seznámí se s obsluhou a používáním všech spotřebičů, které jsou nutné při přípravě pokrmů - Správně a bezpečně používá moderní techniku v domácnosti - Zvládne základní obsluhu elektrických spotřebičů pod dohledem vyučujícího	PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně	SP – Práce a zaměstnanost – charakteristické znaky práce (pracovní prostředky)
Dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy při práci	- Popíše význam dodržování hlavních hygienických zásad při práci s potravinami - Dbá pokynů učitele ohledně hygienických zásad a bezpečnosti při vaření	Zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s potravinami	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – rozvíjení zdravého životního stylu
Připravit jednoduché pohoštění a pokrm	- S pomocí učitele popíše význam správně sestaveného stravovacího režimu (jíst 5x denně,...) s ohledem na zdraví - Z předložené nabídky roztřídí a vybere potraviny v rámci zdravé výživy	- Denní stravovací režim, zdravá výživa - Příprava pokrmů – výběr, nákup a skladování potravin, základní tepelné úpravy	

	• Pomocí názorných obrázků popíše skladovací prostory – lednička, mraznička, spižárna, sklep,... a objasní význam správného skladování • Vysvětlí význam hospodárního nákupu surovin pro přípravu pokrmů • Opracovává a upravuje suroviny pro jednoduché pohoštění • S pomocí učitele volí a používá vhodné suroviny a příslušné technologické postupy při přípravě jednoduchého pokrmu • V rámci skupiny spolužáků připraví jednoduché pokrmy studené kuchyně • S menší dopomocí učitele připraví jednoduchý moučník • Dle údajů na obalu (s pomocí) připraví pokrm z polotovarů • S pomocí učitele připraví jednoduchý dietní pokrm • Objasní význam vaření potravin v páře (zelenina, maso,...) pro zdraví člověka		
• Dodržovat zásady správného stolování a společenského chování u stolu	• Vyjmenuje a dodržuje zásady správného stolování • Dodržuje zásady správného stolování • Podle názoru provede	• Úprava stolu k různým příležitostem, ozdobné prvky	• A – květinová výzdoba stolu

	jednoduché prostírání stolu při podávání denní stravy (snídaně, oběd, večeře,...) • S pomocí učitele prostře stůl pro každodenní stolování – výběr jednoduchého inventáře • S pomocí učitele zhotoví vhodné aranžmá pro stolovou úpravu k různým příležitostem – aranžování řezaných květin do vázy, vazba z přírodnin		
• Poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění	• S pomocí učitele poskytne první pomoc při drobném úrazu spolužáka • Řídí se pokyny učitele při drobném úrazu (říznutí nožem, malé popálenině,...) způsobeném při přípravě pokrmů • Vyjmenuje důležitá telefonní čísla první pomoci • Při nácviku modelové situace předvede telefonický rozhovor s lékařem • Při své činnosti využívá dosažených znalostí v rámci hygieny a bezpečnosti	• První pomoc při poranění • Důležitá telefonní čísla	• VkZ – první pomoc

5.11. Vyučovací předmět: RUČNÍ PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Ruční práce je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Ruční práce. Ruční práce jsou vyučovány jako samostatný předmět čtyři vyučovací hodiny týdně, z toho je jedna hodina čerpána z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá formou praktických cvičení - ve třídě, ve školní dílně nebo počítačové učebně (využití internetových stránek k vyhledávání důležitých informací z oblastí rukodělných činností), dále zařazujeme návštěvy výstav a exkurze do dílen tradičních řemesel. Ruční práce pozitivně ovlivňují rozvoj motoriky a vedou k plnohodnotnému společenskému uplatnění. Žáci získávají základní vědomosti o různých materiálech, nástrojích a pracovních postupech. Učí se práci správně organizovat, udržovat pořádek na pracovišti, dbát hygienických a bezpečnostních pravidel a osvojují si základní návyky. Výuka směřuje k utváření vlastního vkusu a klade důraz na bohatost nápadů, originalitu a důslednost ve vlastním tvořivém duchu.

Cílem předmětu je zvládnutí základních rukodělných činností odpovídajících schopnostem a zájmu žáků, vytváření pracovních dovedností a návyků, překonávání různých obtíží spojených s činností a dokončování pracovních úkolů. Výuka napomáhá k poznání pracovních činností, které následně mohou sloužit ke smysluplnému využití volného času a využití získaných dovedností v péči o domácnost.

Nedílnou součástí tohoto vyučovacího předmětu je uplatnění smyslového vnímání (zejména hmat a zrak), komunikace (porozumění pojmům, běžným návodům) a vytváření pracovních dovedností a návyků (přesnost, vytrvalost, odpovědnost).

Důraz je taktéž kladen na vypěstování si kladného vztahu k práci a k maximální možné míry samostatnosti. Ukázky různých oborů lidské činnosti slouží žákům jako vodítko možné budoucí životní orientace žáků.

Do vyučovacího předmětu Ruční práce jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV-Sociální rozvoj** – Poznávací schopnosti
- **SP** – Práce a zaměstnanost

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Ruční práce:

- výklad, vysvětlování
- manipulace s předměty
- demonstrace názorných pomůcek
- samostatná a skupinová práce žáků pod dohledem učitele
- využití výukových programů, internetu, interaktivní tabule
- návštěva výstav, exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Ruční práce směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Umožňujeme žákům využívat naučené metody a techniky práce
- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a vhodně volíme a střídáme metody, formy (skupinová výuka, práce ve dvojicích atd.)
- Pracujeme s vybranými materiály, pomůckami a nástroji
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při praktických činnostech, zajímáme se o jejich náměty a názory
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k rozpoznání problémů, které mohou vzniknout v průběhu pracovní činnosti a společně hledáme vhodné způsoby jejich řešení
- Podporujeme u žáků přijímat důsledky svých rozhodnutí
- U žáků upřednostňujeme využívání již dříve získaných poznatků a postupů
- Rozvíjíme u žáků schopnost dokázat si přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- Zvykáme žáky obhajovat své názory a rozhodnutí
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. internetové stránky rukodělných činností) z různých informačních zdrojů (časopisy,)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Směřujeme žáky k běžnému používání návodů k pracovním postupům a využívat získané informace k vlastní práci
- Podněcujeme žáky ke srozumitelnému se vyjadřování a adekvátní reakci při porozumění sdělení učitelem
- Předkládáme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky nebo prezentovat získané znalosti k daným činnostem
- Podporujeme u žáků využívání komunikativních dovedností při týmové práci

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Směřujeme žáky k navázání a rozvíjení pozitivních vztahů s okolím
- Vhodnou motivací směřujeme žáky k respektování pravidel týmové práce a vnímavosti k potřebám druhých
- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- Vytváříme u žáků postoj k uplatňování základních pravidel společenského chování při práci ve skupině, ve dvojici,...
- Zvykáme žáky pomáhat svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat
- Snažíme se vytvářet v žácích pozitivní představu o nich samých

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Motivujeme žáky k respektování společenských norem chování
- Podněcujeme u žáků pozitivní postoj k uměleckým oborům a smysl pro estetičnost a kreativitu
- Směřujeme žáky k podílení se na ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků zvládání základních pracovních dovedností a zapojení se do kolektivní práce
- Rozvíjíme u žáků pracovní výdrž a schopnost koncentrace vedoucí ke zdárnému dokončení činnosti
- Motivujeme žáky ke kladnému vztahu k manuálním činnostem
- Směřujeme žáky k posouzení práce své i ostatních
- Podněcujeme žáky ke spolupráci a zkoušení dalších možností, případně nacházení a objevování nových, vhodných variant při práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Ruční práce směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vybízíme žáky k dodržování bezpečnosti práce, ochrany zdraví sebe i druhých a hygieny práce
- Dbáme na dodržování základních hygienických předpisů při všech činnostech s pracovními nástroji
- Směřujeme žáky k dodržování pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek jako možné prevenci úrazů

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozvíjíme u žáků schopnost pracovat s vybranými materiály, pomůckami a nástroji
- Podporujeme u žáků propojování pracovních činností se zkušenostmi z běžného života
- Podněcujeme žáky k vlastnímu sebehodnocení a reálnému posouzení prováděných činností

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na to, aby žáci hospodárně nakládali s materiálem a odpady (s ohledem na životní prostředí)
- Směřujeme žáky k podílení se na ochraně životního prostředí

Odborné kompetence:**Absolvent je připraven:**

- Orientovat se v základních zásadách poskytování první pomoci při drobném poranění
- Udržovat na svém pracovním místě pořádek a čistotu
- Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při svých aktivitách
- Ovládat základní postupy při údržbě prádla
- Volit a používat vhodné pracovní pomůcky pro jednotlivé činnosti
- Pracovat s různým pracovním nářadím při zhotovování výrobků při zkrášlování svého okolí
- Chránit životní prostředí tříděním odpadů do určených nádob, hospodárným a ekologickým zpracováváním různých druhů materiálů
- Pomocí alternativní komunikace porozumět jednoduchým návodům
- Využívat získaných poznatků (vědomostí, dovedností) v běžném životě

Vyučovací předmět: RUČNÍ PRÁCE Ročník: 1.			
Rámcové výstupy stanovené školou	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Předpokládáme, že žák: - Dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnost při práci - Při práci se chová tak, aby nedošlo k poranění sebe ani druhých - Udržuje pořádek na svém pracovním místě - Orientuje se v základních otázkách první pomoci	BEZPEČNOST A HYGIENA PŘI PRÁCI Bezpečnost a hygiena při práci	SP – Práce a zaměstnanost – charakteristické znaky práce a jejich aplikace (bezpečnost a ochrana zdraví při práci) PD, A – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Znát základní oděvní sortiment	- Rozliší základní oděvní sortiment – (spodní prádlo, svrchní oděv) a popíše jeho využití - Orientuje v základním značení velikostí konfekčního oblečení - Pomocí názorných obrázků si vybere oděv podle příležitosti – oblečení na všední den, sport, slavnostní příležitost,... - Z předložené nabídky si zvolí vhodné doplňky pro různé příležitosti - S pomocí učitele si vytvoří vlastní módní katalog (vyhledávání na internetu,	ESTETIKA ODÍVÁNÍ - Oděvní sortiment - Volba oděvu	Práce v domácnosti, A – práce s textilem

	módní časopisy, ...) • Popíše údržbu oděvů podle textilních materiálů		
• Zná základní péči o čistotu prádla a oděvů	• Dbá o čistotu svých oděvů, vysvětlí vhodnost použití různých prostředků při jejich péči • Pomocí situačních her předvede správnou techniku ručního praní a máchání s použitím změkčovače vláken • Orientuje se v základních symbolech určených pro žehlení	• Péče o čistotu oděvu	
• Zná základy ručního šití	• Z předložené nabídky vybere správné pomůcky potřebné k ručnímu šití a popíše pracovní postup • S pomocí učitele zhotoví jednoduchou výšivku podle předkresleného vzoru • Seznámí se se základními vyšivacími stehy – steh přední, zadní, stonkový, perličkový (praktické využití dle možností a schopností jednotlivých žáků) • Vytvoří vzorník jednotlivých vyšivacích stehů • S pomocí učitele zhotoví výrobek (dle zadání) s využitím různých vyšivacích stehů	ŠITÍ A VYŠÍVÁNÍ • Ruční šití	• PD, A – práce s textilem

• Znat postup při strojovém šití	• Seznámí se základními bezpečnostními opatřeními při šití na šicím stroji a pracovním postupem při šití na šicím stroji • Z předložené nabídky vybere různé stehy při strojovém šití • S pomocí učitele obroubí (entlováním) rovné části (ubrus, prostírání,...) • Postupně se seznámí s dalšími funkcemi šicího stroje – seřizování stehu, šití různých druhů a začíšťování švů,...	• Strojové šití	• OSV-Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti – rozvoj schopností rozeznat nebezpečí (bezpečnost při práci)
• Znat základní pomůcky a techniky při háčkování a pletení	• Seznámí se základními pomůckami pro háčkování a ruční pletení • Z předložené nabídky vybere vhodný materiál pro ruční pletení • S pomocí učitele rozliší vhodnost pletacího materiálu vzhledem k velikosti jehlic • S pomocí učitele zhotoví jednoduchý pletený výrobek • Seznámí se se základními technikami a pomůckami pro háčkování • S pomocí učitele předvede řetízkové oko, krátký a dlouhý sloupek • S pomocí učitele a návodu	HÁČKOVÁNÍ A PLETENÍ • Ruční pletení • Háčkování	• A – práce s textilními materiály

	zhotoví výrobek dle zadání (dle schopností a možností jednotlivých žáků)		
Znát možnosti dekorace textilu	- Seznámí se s různými technikami batikování textilu (vázaná technika textilu, sypaná batika,...) a vhodnými pomůckami - Z předložené nabídky vybere vhodné barvy pro jednotlivé techniky batikování - S pomocí učitele zhotoví batikovaný výrobek (prostírání, ubrus, tričko,...) s využitím různých technik a barev dle svých vlastních představ - Seznámí se s technikou savování a s bezpečností při práci - Z předložené nabídky šablon určených pro techniku savování si vybere vhodný vzor a postupuje dle návodu na zhotovení určitého výrobku (společná práce s učitelem) - Seznámí se se základními technikami a pomůckami Decoupage, které následně využije při práci na svém výrobku (dle individuálních možností a schopností žáků) - Z předložené nabídky barev na	DEKORACE TEXTILU - Batikování - Savování - Decoupage - Malování na textil	A – práce s textilem

	textil vytvoří vzor pomocí šablon při zhotovování vlastního výrobku – dle fantazie jednotlivých žáků • S pomocí učitele používá vhodné kontury při dokončovacích pracích		
• Získat základní dovednosti při tkaní a drhání	• S pomocí učitele si připraví základní osnovu pro tkaní na kolíkovém stavu • Z předložené nabídky materiálů si dle vlastního uvážení vybere barvu pro výrobu svého výrobku (např. podsedák) • Seznámí se se základními technikami a materiály pro drhání • S pomocí učitele si zhotoví vlastní výrobek podle předloženého vzoru (např. náramek, ozdobný závěs na květináč,...)	TKANÍ A DRHÁNÍ • Tkaní na kolíkovém stavu • Drhání	
• Získat základní vědomosti o nástrojích a pracovních postupech	• Samostatně pracuje s papírem a kartonem dle výběru zvoleného výrobku (přáníčko, obal na knihu, záložka,...) • Vystřihuje papír a karton podle šablony výrobků s dodržáním linie	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY • Pracovní pomůcky	• A – práce s technickým materiálem

	• S pomocí zvolí správný nástroj, který bude potřebovat při jednotlivých činnostech na vytváření vlastního výrobku dle zadání (dřevo – pilník na dřevo, kladívko, brusný papír, atd) • Správně používá zvolené pracovní nástroje pro ruční opracování materiálu – kladívko na zatloukání hřebíků, brusný papír na povrchovou úpravu při dokončovacích pracích na výrobku,...		
• Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• S pomocí sbíjí dřevěný materiál – zatlouká hřebíky do dřeva • Pracuje s brusným papírem a pilníkem při povrchové úpravě dřevěného materiálu • S částečnou pomocí provádí řezání dřeva pilou při zhotovování zadaného výrobku • Podílí se na povrchové úpravě dřeva – pilování, úprava smirkovým papírem, natírání barvou, lakování • Při svých činnostech provádí úkony s drátem, který ohýbá, splétá, štípá	• Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy • Základní dovednosti při práci s technickými materiály	
• Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• Podle návodu a pokynu učitele provádí měření použitého materiálu při svých činnostech	• Jednoduché pracovní operace a postupy	

	S pomocí učitele se orientuje v pracovních postupech a návodech		
Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	S pomocí se orientuje v jednoduchých pracovních pomůckách a nástrojích a zdůvodní význam jejich použití	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	
Aktivně se podílet na zhotovování výrobků	Aktivně se podílí na zhotovování výrobků dle zadání	VÝROBKÝ PRO RŮZNÉ PŘÍLEŽITOSTI Výrobky na výstavy, dárky	A – výrobky k různým příležitostem

5.12. Vyučovací předmět: ARANŽOVÁNÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Aranžování je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Aranžování. Aranžování je vyučováno jako samostatný předmět tři vyučovací hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou formou praktických cvičení - ve třídě, na školním pozemku, okrasných záhonech v okolí školy nebo počítačové učebně (využíváme internetových stránek k vyhledávání informací z oblasti rukodělných činností, ukázek aranžérských prací, výrobků z keramiky,...) dále zařazujeme návštěvy výstav a exkurze do dílen lidové tvořivosti. Snahou je rozvíjet vkus a estetické cítění při práci, dokázat využít různorodý materiál (přírodní i umělý) při tvorbě výrobků a jejich následné uplatnění při zkrášlování svého bytu. Žáci získávají základní přehled o vhodných materiálech, nástrojích a pracovních postupech, učí se práci si správně organizovat, udržovat pořádek na pracovišti, dbát hygienických a bezpečnostních pravidel.

Předmět aranžování nabízí také možnost aktivního zapojení se do úpravy svého okolí např. v péči o okrasné záhony s ohledem na životní prostředí, které je obklopuje. Výuka směřuje k utváření vlastního estetického cítění a klade důraz na bohatost nápadů, originalitu a důslednost ve vlastním tvořivém duchu.

Rozsah technik při aranžování je sestaven volně vzhledem k individuálním schopnostem a možnostem žáků. Důležité je, aby různé techniky při práci podporovaly jejich kreativitu a tím obohatily tak jejich rozvoj.

Cílem předmětu je, aby žáci vnímali krásu kolem sebe v přírodě a dokázali přírodních materiálů využívat dle svých schopností a možností, dbali o své okolí, ve kterém se pohybují v rámci péče o životní prostředí. Výuka napomáhá k poznání různorodých pracovních činností, které následně mohou sloužit ke smysluplnému využití volného času a využití získaných dovedností v estetické úpravě domácnosti.

Do vyučovacího předmětu Aranžování jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopnosti poznávání
- **ŽP – Vztah člověka k prostředí**
- **SP – Práce a zaměstnanost**

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Aranžování:

- výklad, vysvětlování
- manipulace s předměty a nářadím
- demonstrace názorných pomůcek a materiálů určených pro aranžování
- samostatná a skupinová práce žáků pod dohledem učitele
- využití výukových programů, internetu, interaktivní tabule
- návštěva výstav, exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Aranžování směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků vhodné používání naučených pojmů a názvosloví
- Umožňujeme žákům při praktických cvičeních využít naučené pracovní postupy, metody a techniky práce
- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a vhodně volíme a střídáme metody, formy (skupinová výuka, práce ve dvojicích atd.)
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při praktických činnostech, zajímáme se o jejich náměty a názory
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít
- Vhodnou motivací směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání pro možné budoucí uplatnění i pro běžný život

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k vnímání problémů, které mohou vzniknout v průběhu pracovní činnosti a společně hledáme vhodné způsoby jejich řešení
- Směřujeme žáky k řešení běžných životních situací, překonávat pracovní překážky a přijímat důsledky svých rozhodnutí
- Rozvíjíme u žáků schopnost popsat problém, vyhodnotit zda na něj sám stačí a požádat o radu
- U žáků upřednostňujeme využívání již dříve získaných poznatků a postupů
- Podporuje žáky k přivolání si pomoci v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. internetové stránky rukodělných činností) z různých informačních zdrojů (časopisy,)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vhodnou motivací povzbuzujeme u žáků možnost srozumitelně vyjádřit své myšlenky a názory v ústním projevu
- Směřujeme žáky k běžnému používání návodů k pracovním postupům a využívat získané informace k vlastní práci
- Podporujeme žáky při obhajobě vlastního názoru
- Předkládáme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky nebo prezentovat získané znalosti k daným tématům
- Podporujeme u žáků využívání komunikativních dovedností při týmové práci

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků uvědomění si svých schopností a svého významu pro práci ve skupině
- Podněcujeme žáky k dodržování pravidel při společné práci
- Směřujeme žáky k navázání a rozvíjení pozitivních vztahů s okolím
- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- Vytváříme u žáků postoj k uplatňování základních pravidel společenského chování při práci ve skupině, ve dvojici,...
- Zvykáme žáky pomáhat svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Motivujeme žáky k respektování společenských norem chování
- Podněcujeme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro estetičnost a kreativitu
- Směřujeme žáky k uvědomění si významu životního prostředí a důležitost jeho ochrany

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozvíjíme u žáků schopnost správného rozvrhnutí, organizace a dokončení práce
- Podporujeme u žáků zvládání základních pracovních dovedností a zapojení se do kolektivní práce
- Pracujeme s vybranými materiály, pomůckami a nástroji
- Motivujeme žáky ke kladnému postoji k manuálním činnostem
- Směřujeme žáky k posouzení práce své i ostatních
- Při své činnosti poznává vlastní pokroky a uvědomuje si i případné nedostatky
- Podněcujeme žáky ke spolupráci a zkoušení dalších možností, případně nacházení a objevování nových, vhodných variant při práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Aranžování směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Seznamujeme žáky v rámci výuky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech
- Vybízíme žáky k dodržování bezpečnosti práce, ochrany zdraví sebe i druhých a hygieny práce
- Směřujeme žáky k dodržování pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek jako možné prevenci úrazů

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků pracovní výdrž a schopnost koncentrace vedoucí ke zdárné dokončení činnosti
- Podporujeme u žáků propojování pracovních činností se zkušenostmi z běžného života
- Podněcujeme žáky k vlastnímu sebehodnocení a reálnému posouzení prováděných činností

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dohlížíme na to, aby žáci hospodárně nakládali s materiálem a odpady (s ohledem na životní prostředí)
- Směřujeme žáky k podílení se na ochraně životního prostředí tříděním druhotného odpadu

Odborné kompetence:**Absolvent je připraven:**

- Orientovat se v základních zásadách poskytování první pomoci při drobném poranění
- Udržovat na svém pracovním místě pořádek a čistotu
- Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při svých aktivitách
- Pracovat s různým pracovním nářadím při zhotovování výrobků při zkrášlování svého okolí
- Chránit životní prostředí tříděním odpadů do určených nádob, hospodárným a ekologickým zpracováváním různých druhů materiálů
- Pomocí alternativní komunikace porozumět jednoduchým návodům
- Využívat získaných poznatků (vědomostí, dovedností) v běžném životě

Vyučovací předmět: ARANŽOVÁNÍ Ročník: 1.			
Rámcové výstupy stanovené školou	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Předpokládáme, že žák: - Dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnost při práci - Při zadané činnosti se chová tak, aby nedošlo k poranění sebe ani druhých - Udržuje pořádek na svém pracovním místě - Orientuje se v základních otázkách první pomoci	BEZPEČNOST A HYGIENA PŘI PRÁCI Bezpečnost a hygiena při práci	SP – Práce a zaměstnanost – charakteristické znaky práce a jejich aplikace (bezpečnost a ochrana zdraví při práci) Rp, PD – bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- S pomocí učitele stanoví správné pracovní postupy při své činnosti na školním pozemku a okrasných záhonech během vegetačního období - S pomocí učitele vykonává podzimní péči o rostliny – okopávka, zálivka, podzimní stříh růží, zazimování růží a okrasných dřevin (nakopčení zeminy) - Stará se o rostliny v jarním období – odkrývání růží a okrasných dřevin	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - Pěstování vybraných rostlin - Podmínky a zásady pěstování květin a okrasných dřevin ve venkovních podmínkách	ŽP – Vztah člověka k prostředí (význam pěstování rostlin)

	• Pečuje o rostliny v průběhu vegetačního období – výsadba letniček a trvalek, okopávka, zálivka, pletí, přihnojování organickými hnojivy,		
• Používat vhodné pracovní pomůcky při práci	• Podle druhu činnosti použije správné pracovní pomůcky – motyčka na kopání, rýč na rytí, hrábě na hrabání, konev na zálivku, ... • Vysvětlí správné bezpečnostní zásady při práci se zahradnickým náradím	• Pracovní pomůcky a nástroje	• SP – Práce a zaměstnanost – charakteristické znaky práce a jejich aplikace
• Znat základy aranžování	• Seznámí se se základním materiálem pro aranžování • Z předložené nabídky roztrídí materiál podle vlastností na přírodní a umělý • Seznámí se se základy aranžování s využitím přírodnin – závěsy na stěnu, přírodní věnečky k různým příležitostem, vánoční a velikonoční vazba • Při aranžování uplatňuje svoji fantazii na zhotovování vlastního výrobku dle zadání • S pomocí učitele zhotoví aranžmá pro stolovou úpravu k různým příležitostem –	ARANŽOVÁNÍ • Materiál pro aranžování • Aranžmá pro různé příležitosti	• SP – Práce a zaměstnanost – charakteristické znaky práce a jejich aplikace • OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání – smyslové vnímání • PD – vhodné aranžmá při úpravě stolu

	aranžování řezaných květin do vázy, vazba z přírodnin • Využívá při práci různorodý materiál při vytváření vlastního výrobku – krepový papír, karton (na rámečky pro následné aranžování), kamínky, písek,....		
• Znat základní technologické postupy keramických prací	• Seznámí se s organizací práce (příprava pracovního místa, volba vhodné podložky,..) teorií, názvoslovím, používaným materiálem a jeho vlastnostmi, pomůckami a nástroji pro práci s keramickou hlinou • S pomocí učitele zhotoví výrobek s využitím vlastních představ, fantazie a získaných zkušeností a poznatků • S pomocí učitele zpracovává keramickou hlinu pro vlastní výrobek – hnětení, mačkání, vyvalování, vykrajování motivů formičkami, obtiskování reliéfů,.. • Zhotoví jednoduché plošné výrobky z plátů nebo válečků (dekorativní i užitkové předměty)	KERAMICKÉ PRÁCE • Keramická hlína a její vlastnosti • Pomůcky a nástroje pro práci s keramickou hlinou • Dekorativní a užitkové předměty	• ŽP – Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje)

	• S pomocí učitele vytvoří z plátů jednoduché duté tvary (miska, hrníček,...), spojuje a lepí jednotlivé švy a dekorativní prvky • S pomocí učitele zhotoví prostorové nádoby z válečků, kuliček,... • Podílí se na modelování figurek dle zadání (i vlastních představ)		
• Provádět povrchové úpravy	• Seznámí se s možnostmi povrchové úpravy (dekorace drobným materiálem – sklo, glazování, zdobení engobami,..) • S pomocí názorných ukázek rozliší keramické barvy – engoby a glazury a správně rozmíchá glazury před vlastním glazováním • Povrchovou úpravou (začištění hran) připraví zhotovený výrobek na vypálení	• Povrchové úpravy • Vypalování	
• Znat základní technologické postupy dekorování skleněných předmětů	• Seznámí se se základními technologickými postupy práce a výběrem vhodných barev • S pomocí učitele a vhodných šablon maluje na skleněné předměty (skleničky, misky,	DEKORACE SKLENĚNÝCH PŘEDMĚTŮ • Barvy na sklo • Malba na sklo • Kresba na fólie	• SP – Práce a zaměstnanost – charakteristické znaky práce a jejich aplikace

	porcelánové hrníčky a podšálky,...) různé motivy • Vytváří na předmětech motivy dle své vlastní fantazie i dle zadání učitelem (podle předlohy) • S pomocí předlohy kreslí různé motivy na fólie k dekoraci oken • Při své činnosti využívá bohaté škálu barev dle svého citění • Správně pracuje s konturou při dokončovacích pracích na svém výrobku		
• Orientovat se v základních pracovních postupech	• Seznámí se se správným pracovním postupem, materiálem, pomůckami, barvami pro práci s hedvábnými doplňky • S pomocí učitele se orientuje v základních způsobech malby na hedvábí – práce na rámu, malování dle předlohy, sypaná technika (pomocí soli), batikování (zapouštění barev,...) • S pomocí učitele si předkreslí motivy pro svůj výrobek (náčrt na papír) • Zhotoví si vlastní výrobek	DEKORACE HEDVÁBNÝCH DOPLŇKŮ • Malba na hedvábí • Batikování hedvábí	• Rp – práce s textilem

	(šátek, šála, kravata, povlak na polštářek, obrázek,..) s využitím vlastní představivosti nebo podle předlohy • Pracuje se zvolenými barvami na hedvábí a konturami		
• Využívat drobný materiál při aranžování	• Z předložené nabídky roztrídí materiál na přírodní (např. koření) a umělý (např. korálky, písek, barvená sůl,..) • Seznámí se s různými technikami a pomůckami pro práci s drobným materiálem • Využívá sypký materiál na sypané obrázky (z koření, písku, barvené soli,...) dle své vlastní fantazie • Navléká korálky pro zhotovení vlastního výrobku (korále na krk, náramek s použitím paměťového drátku, šňůra korálků na dekorování různých předmětů,...)	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • Sypké materiály – přírodní, umělé	• Rp – práce s drobným materiálem
• Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• Seznámí se s možnostmi dekorace technického materiálu • Seznámí se se základními technikami a pomůckami pro	PRÁCE S TECHNICKÝM MATERIÁLEM • Karton, překližka, dřevo, lehká modelovací hmota	• Rp – práce s technickým materiálem • SP – Práce a zaměstnanost – charakteristické znaky práce a

	Decoupage, které následně využije při práci na svém výrobku (dle individuálních možností a schopností žáků) • S pomocí učitel z kartonu vyrobí rámeček, který následně dozdobí (např. technikou Decoupage,...) • Pomocí techniky Decoupage vytvoří různé ozdobné předměty – krabička, obrázek z překližky nebo dřeva,... • Podle předlohy nebo vlastního návrhu vytvoří různé motivy zápchů do květináčů z lehké modelovací hmoty		jejich aplikace při zhotovování výrobků
• Aktivně se podílet na zhotovování výrobků	• Aktivně se podílí na zhotovování výrobků dle zadání	VÝROBKÝ PRO RŮZNÉ PŘÍLEŽITOSTI • Výrobky na výstavy, dárky	

5.13. Vyučovací předmět: TKALCOVSKÉ PRÁCE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Tkalcovské práce je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Tkalcovské práce.

Vyučovací předmět tkalcovské práce je vyučován jako samostatný předmět tři vyučovací hodiny týdně. Je to volitelný předmět.

Organizace výuky je postavena především na praktických cvičeních a vlastní tvorbě; dále zařazujeme návštěvy výstav a exkurzí do rukodělných dílen a tkalcoven. Získané dovednosti mohou žáci později využít jako volnočasovou aktivitu.

Rozsah technik je koncipován volně tak, aby bylo možno zohlednit možnosti a schopnosti jednotlivých žáků. Časové rozvržení a vhodné techniky volí učitel na základě konkrétního vyhodnocení dovedností žáka a individuálního přístupu k němu.

Cílem předmětu je, aby žáci:

- zvládli různé druhy tkalcovských technik dle svých možností a schopností
- získali základní poznatky z oblasti textilních materiálů
- byli motivováni získané dovednosti využívat k samostatným tvůrčím aktivitám
- byli schopni vyrobit textilní výrobek

Do vyučovacího předmětu Tkalcovské práce jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **ŽP** – Základní podmínky života
- **VPZ** – Svět práce, Sebe prezentace

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Tkalcovské práce:

- vysvětlování
- manipulace s pracovními pomůckami
- demonstrace jednotlivých pracovních operací
- samostatná a skupinová práce žáků pod dohledem učitele
- pořádání vlastních výstav
- návštěvy výstav, exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tkalcovské práce směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vyžadujeme u žáků vhodné používání naučených pojmů a názvosloví
- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a vhodně volíme pracovní činnosti
- O propojení podávaných informací se skutečným životem se snažíme v rámci exkurzí do tkalcovských dílen a muzeí

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozvíjíme u žáků schopnost popsat problém, vyhodnotit, zda na něj sám stačí a požádat o radu
- U žáků upřednostňujeme využívání již dříve získaných poznatků a postupů
- Při osvojování nových dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na dodržování pravidel slušnosti při vzájemné komunikaci (učit se naslouchat, neskákat druhému do řeči, zdvořile se oslovovat)
- Důsledným užíváním odborného názvosloví učitelem rozvíjíme a upevňujeme tuto dovednost u žáků

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vytváříme u žáků postoj k uplatňování základních pravidel společenského chování při práci ve skupině, ve dvojici,...

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Motivujeme žáky k respektování společenských norem chování

- Podněcujeme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro estetičnost a kreativitu

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným tkaním dosahují žáci určitého stupně zručnosti dle svých individuálních schopností
- Upozorňujeme žáky na dodržování hygienických pravidel při tkaní a šití
- Pomocí prezentací, exkurzí, výstav seznamujeme žáky s různými řemeslnými profesemi (souvisejícími s tkaním)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tkalcovské práce směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví sebe i druhých
- Podněcujeme žáky k dodržování základních hygienických pravidel při všech činnostech
- Směřujeme žáky k dodržování pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek jako možné prevenci úrazů

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků pracovní výdrž a schopnost koncentrace vedoucí ke zdárnému dokončení činnosti
- Vyžadujeme u žáků dodržování stanovených pracovních postupů při tkaní
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dohlížíme na to, aby žáci hospodárně nakládali s materiálem, energiemi, odpady (s ohledem na životní prostředí)

Vyučovací předmět: TKALCOVSKÉ PRÁCE Ročník: 1.			
Rámcové výstupy stanovené školou	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Předpokládáme, že žák: - Dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnost při práci - Udržuje pořádek na svém pracovním místě - Orientuje se v základních otázkách první pomoci	BEZPEČNOST A HYGIENA PŘI PRÁCI Bezpečnost a hygiena při práci	SP – Práce a zaměstnanost – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci Rp – bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Znát základní tkalcovské pojmy	- S pomocí učitele stanoví, která příze navedená do jednoduchého zařízení, je osnova - S pomocí učitele stanoví, jak se nazývá příze nasoukaná na jehlu nebo smotek - S pomocí učitele určí, jakým způsobem se vytváří prošlup	ZÁKLADNÍ POJMY PŘI TKANÍ Základní tkalcovské pojmy – osnova, útek, prošlup, jehla, tkanina (zboží)	Rp – práce s různými textilními materiály

• Volit vhodné textilní materiály při tkaní různých výrobků	• Při práci na jednoduchém tkalcovském zařízení se seznamuje s různými textilními materiály	MATERIÁLY PRO TKANÍ A JEJICH ZPRACOVÁNÍ • Ořezy z průmyslově vyrobených tkanin • Vlněné a bavlněné příze • Akrylové příze • Přírodniny a korálky	• Rp – práce s různými textilními materiály • Vv – estetické cítění
• Používat vhodné pracovní pomůcky při jednoduchém tkaní	• Seznámí se se základními pomůckami pro tkaní • Dané pomůcky adekvátně používá (individuálně s pomocí učitele)	POMŮCKY PŘI TKANÍ • Tkací jehla, krejčovské jehly ve větších velikostech • Nůžky • Hřebínek • Vidlička • Špendlíky	• Rp – práce s různými textilními materiály • Vv – estetické cítění
• Znat základní technologické postupy předtkalcovských technik	• Seznámí se s uvedenými předtkalcovskými technikami • Pomocí daných technik vytváří jednoduché výrobky (podsedák, pásek, malá taštička, ...)	PŘEDTKALCOVSKÉ TECHNIKY • Tkaní na kolíkovém stávku • Tkaní na rámu	• SP – Práce a zaměstnanost (pracovní činnosti, pracovní prostředky a pracoviště) • SP – Sebe prezentace (prezentace výrobků na výstavách) • ŽP – Vztah člověka k prostředí (hospodárné nakládání s materiálem)

Rozlišit základní vazby	- Rozpozná plátňovou vazbu a jednoduchý kelim - Použije uvedené vazby při tkaní	VAZBY - Plátňová vazba - Kelim - jednoduchý	
Zpracovávat utkaný materiál	S pomocí učitele sundá utkaný výrobek z jednoduchého zařízení (kolíkový stávek, rámeček) a zaváže osnovní nitě	ZPRACOVÁNÍ UTKANÝCH MATERIÁLŮ Zpracovávání utkaného materiálu – zhotovování uzlů, zastříhování nití	SP – Sebe prezentace (prezentace výrobků na výstavách)

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci žáků na naší škole

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. čemu se naučil, co zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak má postupovat dále.

Podrobně zpracovaná Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků na naší škole jsou součástí Školního řádu, který je přílohou ŠVP.

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

- otevřenost k žákům i rodičům, stanovit (i po domluvě s žáky) jasná kritéria pro hodnocení
- možnost žáků účastnit se na hodnotícím procesu
- osobnostní přístup při hodnocení žáka – hodnotíme individuální pokrok žáka, nesrovnáváme ho s ostatními
- celkovou klasifikaci doplňuje v obou ročnících osobní dopis třídního učitele, kde jsou popsány konkrétní úspěchy a pokroky žáka i zhodnoceny méně úspěšné výsledky
- zohlednění individuálních předpokladů žáků – v odůvodněných případech jsou jednotlivým žákům vypracovávány individuální vzdělávací programy (ve spolupráci s SPC), které respektují jejich schopnosti a dovednosti a v optimální míře je rozvíjejí. Žáci s IVP jsou v předmětech, pro něž byl IVP vytvořen, klasifikováni na vysvědčení známkou, která je doplněna širším slovním hodnocením. Žákům, kteří se vzdělávají dle vytvořeného IVP, může být vzdělávání z tohoto důvodu prodlouženo o jeden až dva roky (podle zákona č. 561/2004 Sb., § 16 odst. 6).

Základní pravidla pro hodnocení chování

- klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka školy po projednání v pedagogické radě
- při klasifikaci chování se v jednotlivých případech přihlíží ke všem stránkám žakovy osobnosti, ke zdravotnímu stavu, k druhu a stupni mentálního postižení a prognóze jeho vývoje
- škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou
- nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě

Kritéria hodnocení chování

- zdvořilost (dodržování základních forem společenského styku - oslovování, pozdrav, prosba, poděkování, omluva; uplatňování přednosti)
- způsob komunikace (nemluví vulgárně, neskáče do řeči, snaží se zdržet osobního útoku)

- respekt k lidem (ke spolužákům – nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá ho slovně ani fyzicky, bere na něj ohled, dokáže nabídnout pomoc i sám o ni požádat)
- úcta k hodnotám (nepoškozuje cizí majetek, nepůjčuje si věci bez dovolení, zachází s věcmi šetrně a stanoveným způsobem)
- plnění povinností (řádně dochází do školy, plní uložené úkoly, snaží se dodržovat organizační pokyny)
- prosazování práv (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, zastane se slabšího, uplatňuje demokratické principy v třídní samosprávě)

Základní pravidla pro použití klasifikace

- při hodnocení žáků učitel přihlíží k míře a povaze zdravotního postižení nebo znevýhodnění, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům, k úsilí vynaloženému žákem a jeho postojům k učení. Při hodnocení zohledňuje stupeň mentálního postižení, individuální a věkové zvláštnosti.
- učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- učitel klasifikuje jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k procvičení a zažití učební látky.
- pro zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáka volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá postižení negativní vliv. Všechny písemné práce píšou žáci po předchozí přípravě a jsou na ně upozorněni s dostatečným časovým předstihem.
- vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- vyučující sděluje žákovi hodnocení jeho výkonu bezprostředně po dokončení úkolu, přičemž poukazuje hlavně na klady jednotlivých hodnocených výkonů nebo výsledků činnosti žáka namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné a srovnatelné s kritérii hodnocení chování a prospěchu žáka.
- chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

- hodnocení je vždy adresné a osobně se obrací k tomu, komu je určeno – k žákovi
- slovní hodnocení zaznamenává i osobnostní stránky žáka
- v průběhu vzdělávání jsou rodiče žáků informováni formou stručného slovního hodnocení žákovy činnosti (měsíční přehledy činností žáků) – pololetní klasifikace je doplněna slovním hodnocením formou osobního dopisu žákovi; žáci s IVP jsou

v předmětech, pro něž byl IVP vytvořen, klasifikování na vysvědčení známkou, která je doplněna širším slovním hodnocením.

- rodiče se dozvídají o specifických schopnostech žáka, které je třeba rozvíjet, o způsobech nápravy nedostatků, o pozitivních změnách, které by klasifikace jen těžko zaznamenala.

Základní pravidla pro použití sebehodnocení žáků

- žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tím je vedeme k dosahování dobrých výsledků.
- žákům důvěřujeme a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již žáci zvládli.
- měsíční přehledy činností žáků – obsahují stručný výčet učiva daného měsíce s komentářem učitele a místo pro vyjádření žáka
- žakovská portfolia – žáci si po dohodě s vyučujícími zařazují různé materiály tak, aby tyto dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, jeho individuální pokrok. Různé práce jsou zařazovány výhradně se souhlasem žáka (nejsou do něj vkládány žakovy nezdařené), což přispívá k udržení jeho vnitřní motivace.

Kritéria hodnocení prospěchu žáků

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných pojmů, termínů, zákonitostí, postupů řešení)
- hloubka porozumění (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, dokládání příklady)
- kvalita práce s informacemi (práce s různými informačními zdroji; vyhledávání, porovnávání, třídění – dle předem daných a vysvětlených kritérií, prezentace)
- produktivita (plnění úkolů, včasnost, formální úroveň písemností a produktů s ohledem na individuální možnosti žáka, srozumitelnost vyjadřování)
- užívání získaných znalostí, dovedností, postojů (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, práce v projektech, míra zapojení do skupinové práce)

Kritéria hodnocení tvořivosti

- bohatost nápadů – vytvoření co největšího množství přijatelných řešení podle určitého zadání
- originalita – vytvoření neobvyklého, netradičního, vtipného řešení, návrhu, způsobu, výrobku (něčeho, co nemá nikdo jiný)
- překonání stereotypu – nalezení nové funkce, nového řešení, nového významu jedné věci, úkolu
- uplatnění kombinace – vytvoření nového funkčního celku z různých prvků
- propracování – důslednost, dokončení námětu, dotažení do detailů, úplnost řešení

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- soustavné diagnostické pozorování žáků

- sebehodnocení žáků (měsíční přehledy činností žáků, portfolia)
- komunikační dovednosti v různých situacích
- písemné práce – testy, myšlenkové mapy, záznamy v sešitech, úprava písemného projevu
- domácí úkoly
- projektové dny
- samostatné, případně skupinové zpracování prací k danému tématu s využitím různých informačních zdrojů

Formy ověřování klíčových kompetencí

- soustavné diagnostické pozorování žáků
- sebehodnocení žáků (měsíční přehledy činností žáků, portfolia)
- komunikační dovednosti v různých situacích
- písemné práce – návrhy na výrobky, testy, myšlenkové mapy, záznamy v sešitech, úprava písemného projevu
- projektové dny
- samostatné, případně skupinové zpracování prací k danému tématu s využitím různých informačních zdrojů

Kritéria hodnocení teoretického vyučování

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných pojmů, termínů, zákonitostí, postupů řešení)
- hloubka porozumění (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, dokládání příklady)
- kvalita práce s informacemi (práce s různými informačními zdroji; vyhledávání, porovnávání, třídění – dle předem daných a vysvětlených kritérií, prezentace)
- produktivita (plnění úkolů, včasnost, formální úroveň písemností a produktů s ohledem na individuální možnosti žáka, srozumitelnost vyjadřování)
- užívání získaných znalostí, dovedností, postojů (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, práce v projektech, míra zapojení do skupinové práce)

Kritéria hodnocení praktických předmětů

- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- vztah k práci a k pracovnímu kolektivu
- aktivita a samostatnost při práci
- bohatost nápadů – vytvoření co největšího množství přijatelných řešení podle určitého zadání
- originalita – vytvoření neobvyklého, netradičního návrhu výrobku
- zpracování – důslednost, dokončení námětu, dotažení do detailů, úplnost řešení

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech na Praktické škole jednoleté se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Zohledněny jsou i vzdělávací, osobnostní a zdravotní předpoklady žáka.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení je vyjádřeno stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)
- nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním** – není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném z povinných předmětů horší než 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
- **prospěl(a)** – není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřeno stupněm prospěchu 5 – nedostatečný
- **neprospěl(a)** – je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém z povinných předmětů vyjádřeno stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí
- **nehodnocen(a)** – pokud není možno hodnotit žáka z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu

6.2. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Cílem autoevaluace je zhodnocení funkčnosti školního vzdělávacího programu a prostředí, v němž se výuka realizuje.

Autoevaluace školy:

a/ sleduje:

- oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků
- oblasti, které lze zlepšit

b/ navrhuje:

- opatření ke zlepšení stávající úrovně oblastí, ve kterých jsme shledali nedostatky

c/ posuzuje:

- účinnost opatření přijatých v předchozím vlastním hodnocení

Na základě pravidelného a dlouhodobého sledování procesu vzdělávání v naší škole jsme pro hodnocení podle předem daných kritérií vybrali následující oblasti:

Oblasti autoevaluace	Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Prostředí školy	▪ Zlepšování podmínek pro výuku ▪ Zlepšování podmínek pro zdravý vývoj žáků	▪ Moderní a názorné vybavení pro výuku ▪ Vhodnost řešení prostor vzhledem k počtu žáků a různým zdravotním postižením ▪ Kvalitní kompenzační a rehabilitační pomůcky ▪ Kvalitní vybavení pro aktivní a pasivní odpočinek žáků ▪ Ergonomický nábytek ▪ Motivující a estetická výzdoba	▪ Doplnění názorných a kompenzačních pomůcek ▪ Doplnění sportovního vybavení ▪ Zkvalitňování mimoškolní činnosti – zájmové kroužky	▪ Průběžně během celého školního roku
Školní a vyučovací	▪ Otevřené demokratické	▪ Přátelské vztahy ve škole a třídě	▪ Dotazník pro učitele	▪ 1x 3 roky ▪ Možnost

klima	klima školy ▪ Vychovávat žáky ke vzájemné pomoci, spolupráci	▪ Vzájemná vstřícnost ve vztazích učitel – žák, žák – žák, učitel – učitel, vedení školy – žák, učitel	▪ Měsíční hodnocení a sebehodnocení žáků ▪ Žákovská portfolia ▪ Názory veřejnosti	rodičů připomínkovat ▪ Možnost vyjádření rodičů – 2x ročně ▪ Průběžně – tisk, zápisy v knize návštěv u příležitosti konání výstav, ...
Individuální vzdělávací potřeby žáků	▪ Zabezpečit v průběhu výuky individuální vzdělávací potřeby všech žáků	▪ Zjišťování individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků ▪ Zajištění výuky podle individuálních potřeb žáků ▪ Dodržování zásady zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků	▪ Hospitace (ředitele, vzájemné) ▪ Spolupráce s SPC při vypracovávání individuálních vzdělávacích plánů a konzultace k jejich realizaci ▪ Výměna zkušeností jednotlivých učitelů	▪ 2 x rok ▪ 2 x rok (v případě potřeby častěji) ▪ Průběžně
Průběh vzdělávání	▪ Získat informace o tom, zda je v souladu psaný a realizovaný ŠVP ▪ Získat informace o tom, jak jsou naplňovány stanovené cíle vzdělávání	▪ Realnost jednotlivých učebních osnov s ohledem na specifické potřeby žáků ▪ Průběh vzdělávání se zřetelem k utváření cílových klíčových kompetencí a plnění očekávaných školních výstupů ▪ Efektivnost výuky (organizace, metody,	▪ Realizace ŠVP ▪ Žákovská portfolia ▪ Hospitace (ředitele, vzájemné hospitace)	▪ Průběžně ▪ Průběžné doplňování 1 x měsíčně ve zvolených oblastech – tak, aby byl vidět individuální pokrok žáka ▪ 2 x rok

		komunikace, rozmanitost vyučovacích postupů, individuální přístup k žákovi, poskytování zpětné vazby, vedení žáků k sebehodnocení, ...)		▪ Průběžně
Hodnocení žáků	▪ Volba vhodných motivujících způsobů hodnocení ▪ Zohlednění individuálních schopností žáků	▪ Využívání rozmanitosti hodnocení (tak, aby bylo umožněno vyniknout žákům s různými schopnostmi) ▪ Volba hodnocení, které sleduje individuální pokrok žáka ▪ Jasnost a srozumitelnost kritérií hodnocení ▪ Podpora sebehodnocení žáků	▪ Žákovské práce, výrobky ▪ Výstavy prací, soutěže ▪ Žákovské portfolio	▪ Průběžně ▪ Dle jejich konání ▪ Průběžné doplňování 1 x měsíčně ve zvolených oblastech – tak, aby byl vidět individuální pokrok žáka
Kvalita práce ped. pracovníků	▪ Objektivně posoudit kvalitu práce ▪ Zapojit rodiče, příp. další výchovné pracovníky do výchovně-vzděl. procesu ▪ Další vzdělávání učitelů	▪ Promyšlenost cílů, používání vhodných metod ve výuce a vhodných kritérií hodnocení ▪ Spolupráce učitelů s rodiči, vychovateli ▪ Účast učitelů na DVPP	▪ Hospitace (ředitele, vzájemné hospitace) ▪ Spolupráce učitelů, rodičů, vychovatelů – příprava žáků na vyučování ▪ Učitelská portfolia ▪ DVPP	▪ 2 x rok ▪ Průběžně ▪ 2 x rok ▪ Průběžně
Spolupráce	▪ Zkvalitnit	▪ Přístup	▪ Třídní schůzky	▪ 2 x rok

s rodiči	spolupráci s rodiči ▪ Zkvalitnit informovanost rodičů o práci školy	k informacím o škole ▪ Účast na školních akcích ▪ Výsledky jednání školské rady	▪ Schránka na dotazy, připomínky rodičů ▪ Dotazník ▪ Den otevřených dveří ▪ Informační nástěnka ▪ Webové stránky ▪ Výstupy z jednání školské rady	▪ celoročně ▪ 1 x 3 roky ▪ 1 x rok ▪ průběžně ▪ dle aktuální potřeby ▪ dle jednání ŠR
Výsledky vzdělávání	▪ Dosáhnout co nejvyšších výsledků vzdělávání odpovídajících individuálním fyzickým a psychickým schopnostem žáků ▪ Vybavit žáky takovými znalostmi a dovednostmi, aby se mohli co nejlépe začlenit do praktického života	▪ Prověřování znalostí a dovedností (pravidla a kritéria pro hodnocení žáků, vedení žáků k sebehodnocení) ▪ Příprava na samostatný život (sebeobsluha, zvládání situací běžného života) ▪ Orientace na praktickou využitelnost naučeného ▪ Výsledky a úspěšnost žáků v soutěžích	▪ Hospitace ▪ Hodnocení žáků ▪ Projekty ▪ Výstavy žakovských prací ▪ Účast žáků v soutěžích	▪ 2 x rok ▪ Průběžně ▪ Dle realizace jednotlivých projektů ▪ Průběžně ▪ Dle účasti žáků

Základní sledovanou časovou jednotkou je školní rok.

Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy.